

Nuoroda:

<https://mopsis.info/seminaras-prasideda/mokytojams-apie-bendradarbiavima-sutevais>

Slaptažodis - pasitarkime

Kokia Jūsų 1 minutės vizitinė kortelė?

**Užduotis: pristatykite per
vieną minutę pažįstamai
mamai, einančiai į
parduotuvę, kodėl būtų gerai
vesti vaiką į jūsų mokyklą?**

Rekomendacija
remkitės mokyklos vizija ir strateginiais
planais

- 1. Pradėkite nuo autentiškos emocijos.** Išreikškite nuoširdų entuziazmą kalbėdami apie savo mokyklą, nes tai užkrečiama. ("Žinote, aš tikrai džiaugiuosi dirbdama mūsų mokykloje - kiekvieną rytą einu ten su malonumu!")
- 2. Paminėkite unikalią mokyklos vertybę ar viziją.** Išskirkite, kuo jūsų mokykla išsiskiria iš kitų. ("Mūsų mokykla išskirtinė tuo, kad skatina ne tik akademinį, bet ir emocinį vaikų augimą per specialias programas.")
- 3. Pateikite konkretų sėkmės pavyzdį.** Vienas ryškus pavyzdys pasakys daugiau nei bendri teiginiai. ("Pernai mūsų mokyklos mokiniai sukūrė bendruomenės projektą, kuris net buvo pristatytas miesto savivaldybėje!")
- 4. Pabrėžkite bendruomenės aspektą.** Tėvams svarbu, kad mokykloje būtų palaikanti bendruomenė. ("Pas mus tėvai tikrai nelieka už durų - turime aktyvią tėvų bendruomenę ir reguliarius renginius šeimoms.")
- 5. Trumpai užsiminkite apie ugdymo metodus.** Paminėkite šiuolaikiškus metodus neskambant pernelyg akademiškai. ("Mūsų mokytojai dirba ne vien iš vadovėlių - naudojame projekcinį mokymąsi, kad vaikai patirtų tikrą įsitraukimą.")
- 6. Subtiliai paskatinkite apsilankymą.** Suteikite galimybę mamai sužinoti daugiau. ("Jei jums įdomu, kartą per mėnesį rengiame atvirų durų dienas, kur galite pamatyti, kaip vyksta pamokos. Arba galiu duoti kontaktus paprasčiausiam pokalbiui su direktore.")
- 7. Užbaikite atviru klausimu.** Perimkite iniciatyvą tęsti pokalbį, jei mama domisi. ("O kokio amžiaus jūsų vaikas? Mūsų pradinėse klasėse yra keli ypatingi projektai, kurie galbūt būtų jam įdomūs.")
- 8. Išlikite autentiški ir nespausdami.** Kalbėkite natūraliai, vengdami marketinginių frazių. ("Aš negaliu sakyti, kad mūsų mokykla tobula visais atžvilgiais, bet mes tikrai dedame širdį į tai, ką darome, ir matau, kaip vaikai auga bei keičiasi.")
- 9. Parodykite, kad mokykla yra auganti organizacija.** Paminėkite, kad mokykla nuolat tobulėja. ("Šiomet pradėjome naują projektą emocinio intelekto ugdymui - tai sritis, kurioje vis dar mokomės ir tobulėjame, bet jau matome, kaip tai padeda vaikams brandinti savęs supratimą.")

*Ką pasakyti
mamai
neformalioje
aplinkoje?*

Ką pasakyti kolegei, kuri tuoj ves tėvų susirinkimą?

1. Išlaikykite profesionalų ramumą ir emocinį atstumą. Neįsitraukite į emocinę konfrontaciją, net kai jaučiate spaudimą. ("Suprantu, kad jūs esate susirūpinusi. Siūlau aptarti šį klausimą ramiai, kad galėtume rasti geriausią sprendimą jūsų vaikui. Gal galėtume pradėti nuo konkrečių jūsų rūpesčių?")

2. Dokumentuokite visą komunikaciją. Fiksuokite viską raštu - tai apsaugos jus profesiskai. ("Po mūsų pokalbio atsiųsiu jums el. laišką, apibendrinantį tai, ką aptarėme ir kokius sprendimus nutarėme išbandyti. Taip užtikrinsime, kad abu turime tą pačią informaciją.")

3. Įtraukite trečiąją šalį, kai tik įmanoma. Niekada nelikite situacijoje vieni. ("Manau, kad būtų naudinga į mūsų diskusiją įtraukti ir mokyklos psichologą/socialinį pedagogą/direktoriaus pavaduotoją. Jie galėtų pasiūlyti papildomų įžvalgų ir pagalbos variantų jūsų vaikui.")

4. Laikykitės faktų, vengdami gynybinės pozicijos. Remkitės konkrečiais pavyzdžiais, o ne bendromis frazėmis. ("Suprantu jūsų nerimą. Leiskite pasidalinti, ką konkrečiai stebėjau klasėje: [faktai]. Mano tikslas yra padėti jūsų vaikui tobulėti, ir būčiau dėkinga už jūsų įžvalgas, kaip galėtume bendradarbiauti.")

5. Aktyviai ieškokite bendro sprendimo ir parodykite veiksmų planą. Demonstruokite, kad esate orientuota į sprendimus, ne į konfliktą. ("Siūlau kartu sukurti veiksmų planą su konkrečiais žingsniais, kaip galėtume padėti jūsų vaikui. Po dviejų savaičių galėtume vėl susitikti ir aptarti, kaip sekasi. Ar galėtume pradėti nuo trijų prioritetinių dalykų, kuriuos, jūsų manymu, reikėtų keisti?")

O jeigu yra agresyviai nusiteikusi mama?

Partneriai. Šie tėvai konstruktyviai bendradarbiauja su mokytojais, dalijasi atsakomybe už vaiko mokymąsi, rodo pagarbą mokytojų profesionalumui, kartu išlaikydami aktyvų vaidmenį.

Pasyvūs stebėtojai. Šie tėvai labai mažai dalyvauja mokyklos gyvenime dėl laiko stokos, pasitikėjimo mokykla arba žemo saviveiksmingumo jausmo. Jie retai inicijuoja bendravimą su mokykla, nebent kyla rimtų problemų.

Gynėjai/Advokatai. Šie tėvai energingai ir kartais agresyviai gina savo vaiko interesus, dažnai laikydami mokyklą "priešiška teritorija". Jie gali nuolat kvestionuoti mokytojų sprendimus ir reikalauti specialaus dėmesio savo vaikui.

Klientai/Vartotojai. Šie tėvai žiūri į švietimą kaip į paslaugą, kurią jie "perka", ir tikisi aukšto kokybės aptarnavimo standarto. Jie gali reikalauti atskaitomybės ir greitų rezultatų, kartais nesuprasdami švietimo proceso sudėtingumo.

Kontrolieriai. Šie tėvai bando valdyti savo vaiko švietimą, norėdami kontroliuoti visus aspektus - nuo pamokų planavimo iki vertinimo metodų. Jie gali nereguliariai tikrinti mokytojo darbą ir nuolat siūlyti "geresnių būdų" mokyti.

Konfliktiniai. Šie tėvai pradeda bet kokią bendravimą su mokykla iš konfrontacinės pozicijos, dažnai pasikliauja grasinimais teisiniais veiksmais ar kreipimusi į aukštesnes instancijas, net prieš bandydami išspręsti problemas tiesiogiai.

Nors dauguma tėvų nuoširdžiai trokšta aktyviai dalyvauti savo vaikų ugdymo procese, jie dažnai susiduria su sistemine kliūtimi, kurios trukdo efektyviai partnerystei su mokykla:

1. **Komunikacijos barjerai.** Formalus institucinis mokyklos bendravimas, sudėtinga pedagoginė terminologija ir riboti komunikacijos kanalai gali atitolinti tėvus, ypač tuos, kurie neturi aukštojo išsilavinimo ar patys turėjo neigiamų patirčių mokykloje.
2. **Laiko ir išteklių apribojimai.** Šiuolaikiniai tėvai dažnai dirba ilgai, kartais keliuose darbuose, turi priežiūros įsipareigojimų kitiems šeimos nariams, todėl jiems sunku rasti laiko dalyvauti mokyklos renginiuose ar susirinkimuose, kurie dažnai vyksta dienos metu.
3. **Sisteminis sudėtingumas.** Švietimo sistemos struktūra, taisyklės ir procesai dažnai yra sudėtingi ir neskaidrūs tėvams. Jie gali nežinoti savo teisių, atsakomybių ar tinkamiausių būdų išreikšti susirūpinimą.
4. **Kultūriniai ir kalbiniai skirtumai.** Šeimos iš skirtingų kultūrinių, socialinių ar kalbinių kontekstų gali susidurti su papildomais iššūkiais bandydamos suprasti ir dalyvauti mokyklos sistemoje, kuri dažnai atspindi dominuojančios kultūros normas ir vertybes.
5. **Ankstesnė neigiama patirtis.** Tėvai, kurie patys turėjo neigiamų patirčių savo mokymosi laikotarpiu, gali jausti nepatogumą ar net baimę bendraudami su mokytojais ir mokyklos personalu.

Pagrindiniai tėvų elgesio modeliai mokykloje

Kur kyla iššūkiai?

Svarbu suprasti psichologinius veiksniai, kurie formuoja jų požiūrį į švietimo sistemą:

1. **Vaiko gerovės prioritetas.** Tėvai pirmiausia rūpinasi savo vaiko gerove ir sėkme. Kai jie mato realią ar įsivaizduojamą grėsmę šiai gerovei, jie gali tapti gynybiniais ar net agresyviais, veikdami iš instinktyvios vaiko apsaugos pozicijos.
2. **Baimė būti įvertintiems.** Daugelis tėvų jaučia spaudimą "gerai" auginti savo vaikus ir bijo mokytojų ar kitų tėvų vertinimo. Šis spaudimas gali pasireikšti kaip gynybinė laikysena arba pernelyg agresyvus advokatavimas.
3. **Projekcijos ir perkėlimas.** Tėvai dažnai projektuoja savo troškimus, baimes ir neįgyvendintus siekius savo vaikams. Jie taip pat gali perkelti savo ankstesnes neigiamas patirtis su autoriteto figūromis (įskaitant mokytojus) į dabartines sąveikas.
4. **Neapibrėžtumo baimė.** Mokyklos aplinka gali būti kupina neapibrėžtumo – ką vaikas iš tikrųjų patirtų klasėje, kaip jis bendrauja su bendraamžiais, ar mokytojai tinkamai atsižvelgia į jo poreikius. Šis neapibrėžtumas gali sukelti nerimą ir nesusitikėjimą.
5. **Saviveiksmingumo jausmas.** Tėvų įsitikinimas, kad jie gali veiksmingai padėti savo vaikui išspręsti mokyklinės problemas, stipriai veikia jų įsitraukimo pobūdį. Žemas saviveiksmingumo jausmas gali lemti vengimą arba, priešingai, pernelyg agresyvių elgesį.

*Psichologiniai veiksniai,
turintys įtakos tėvų
elgesiui*

Tema apima mažiausiai tris svarbias sferas:

- Teisinis reglamentavimas
- Administraciniai ir bendruomenės sutarimai
- Psichologiniai/socialiniai veiksniai

STRATEGIJA

*"Mokyklos vizija be tėvų įsitraukimo -
kaip laivas be burių: gali plaukti, bet
toli nenukeliaus."*

Strateginiai sutarimai mokykloje tėvų atžvilgiu

Atvirumo lygis. Atvirumas stiprina pasitikėjimą, bet reikalauja aiškių ribų.

Rekomendacija: sukurti "skaidrumo politiką", apibrėžiančią, kokia informacija dalijamasi su tėvais ir kokiais kanalais.

Tėvų įtraukimo laipsnis. Įtraukimas didina tėvų palaikymą, bet gali sulėtinti sprendimų priėmimą. Rekomendacija: nustatyti aiškas sritis, kur tėvų indėlis ypač labiausiai vertingas (pvz., popamokinė veikla, mokyklos renginiai).

Tėvų įtaka mokyklos politikai. Tėvų perspektyva gali būti vertinga, bet neturėtų dominuoti profesionalų sprendimų atžvilgiu. Rekomendacija: sukurti patariamąjį tėvų organą, kuris teiktų rekomendacijas, bet galutinį sprendimą paliktų mokyklos vadovybei.

Mokytojų darbo vertinimas. Tėvų grįžtamasis ryšys gali būti naudingas, bet subjektyvus. Rekomendacija: įtraukti tėvų atsiliepimus kaip vieną iš daugelio mokytojų vertinimo kriterijų, bet ne pagrindinį.

Strateginiai sutarimai mokykloje tėvų atžvilgiu

Nesutarimų sprendimas. Aiškus procesas mažina konfliktų eskalavimo riziką. Rekomendacija: sukurti ir viešai paskelbti nesutarimų sprendimo procedūrą su aiškiais žingsniais ir terminais.

Kritikos priėmimas. Konstruktivi kritika gali paskatinti tobulėjimą, bet gali ir demoralizuoti personalą. Rekomendacija: mokyti personalą priimti kritiką profesionaliai ir sukurti sistemą, kaip į ją reaguoti konstruktyviai.

Komunikacijos kanalai. Įvairūs kanalai pasiekia daugiau tėvų, bet gali sukelti informacijos perkrovą. Rekomendacija: nustatyti pagrindinius komunikacijos kanalus ir jų naudojimo taisykles (pvz., el. dienynas oficialiems pranešimams, socialiniai tinklai - neformaliems).

Strateginiai sutarimai mokykloje tėvų atžvilgiu

Tėvų edukacija. Informuoti tėvai gali efektyviau bendradarbiauti su mokykla. Rekomendacija: organizuoti reguliarius seminarus tėvams apie šiuolaikines ugdymo metodikas ir mokyklos politiką.

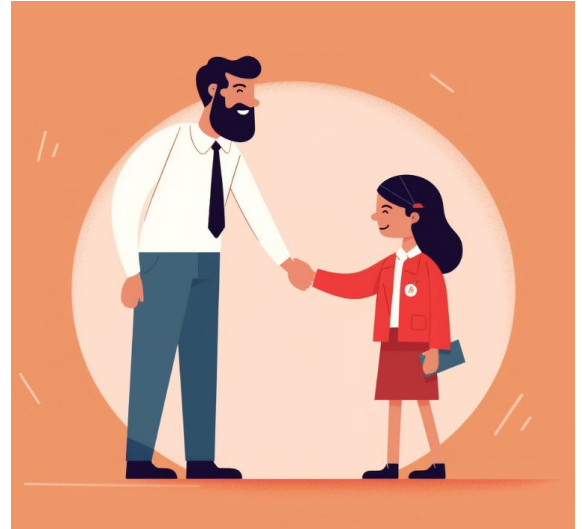
Konfidencialumas. Kai kurie klausimai reikalauja konfidencialumo, bet per didelis slaptumas gali sukelti nepasitikėjimą. Rekomendacija: aiškiai apibrėžti, kokia informacija yra konfidenciali ir kodėl.

Tėvų įsipareigojimų apibrėžimas. Aiškūs lūkesčiai tėvams gali pagerinti bendradarbiavimą, bet per dideli reikalavimai gali atbaidyti. Rekomendacija: sukurti "Tėvų įsitraukimo gaires" su minimaliais ir rekomenduojamais įsitraukimo lygiais.

1. **Filosofija- administracija**
2. **Normos ir taisyklės - grupių sprendimai**
3. **Ribos - mokytojai ir auklėtojai**
4. **Asmeniniai sutarimai dėl komunikacijos - individualiai**

Trys etapai santykio kūrimui su tėvais

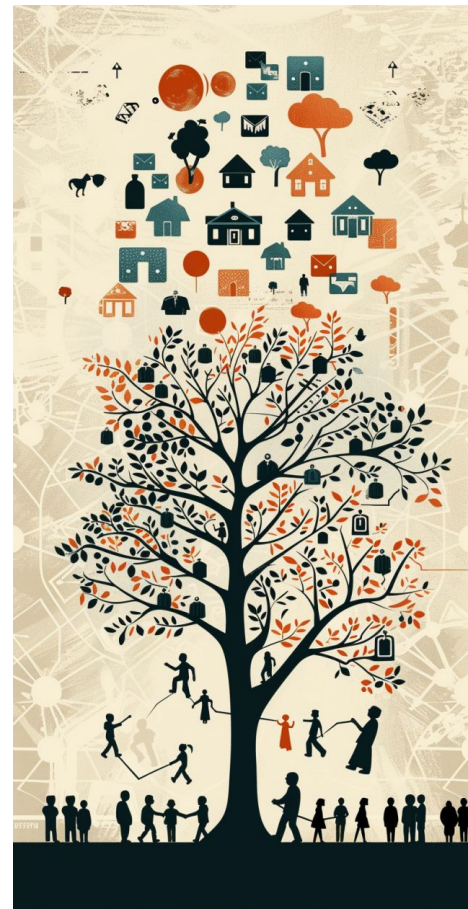
Administracija startuoja

Vizijos formavimas. Mokyklos administracija skiria daug laiko ir energijos, kad sukurtų ambicingą, bet realią viziją. "Mūsų mokykla - tai vieta, kur kiekvienas mokinys atranda ir ugdo savo unikalius talentus, ar tai būtų mokslas, menas ar sportas."

Tikslų nustatymas. Keliame aukštus, bet pasiekiamus tikslus. Pavyzdžiui, "Siekiamo, kad kiekvienas mokinys laisvai bendrautų bent dviem užsienio kalbomis ir turėtų galimybę mokytis papildomų kalbų pagal savo poreikius."

Strategijos kūrimas. Planuojame žingsnis po žingsnio, kaip paversime savo viziją realybe. Kartais kelias nėra visiškai aiškus, bet kartu su bendruomene ieškome geriausių sprendimų.

Pristatymas tėvams. Stengiamės informaciją pateikti aiškiai ir glaustai, kad kiekvienas suprastų ir galėtų prisidėti prie mokyklos tobulėjimo. Mūsų pristatymai - trumpi, bet informatyvūs, su aiškiomis vizualinėmis priemonėmis ir laiku diskusijoms.

Valstybės siekiai švietimo srityje:

- Trumpas vaizdo įrašas apie Lietuvos švietimo strategiją
- Infografikas, iliustruojantis pagrindines švietimo kryptis
- "DUK" dokumentas apie valstybės prioritetus švietime

Mokyklos tikslai:

- Interaktyvi prezentacija mokyklos tinklalapyje
- Tėvų susirinkimo metu pristatomas "Mokyklos tikslų žemėlapis"
- Reguliarūs naujienlaiškiai, pristatantys pažangą siekiant tikslų

Mokyklos vizija:

- Animuotas vaizdo klipas, paaiškinantis mokyklos viziją
- "Vizijos diena" - atviras renginys tėvams su diskusijomis
- Brošiūra "Mūsų mokyklos ateitis", išdalinama tėvams

Tikslų įgyvendinimo strategija:

- Webinarų serija "Kaip mes siekiame mūsų tikslų"
- Interaktyvus mokyklos tinklalapis su progreso stebėjimo įrankiu
- Pusmetinės "Pažangos ataskaitos" tėvams

Panerti giliai - paruošti paprastai

Svarbu, kad ši informacija būtų:

- Pateikiama paprastai ir suprantamai
- Reguliariai atnaujinama
- Prieinama įvairiais formatais (raštu, vaizdu, garsu)
- Interaktyvi, leidžianti tėvams užduoti klausimus

Gražios ir abstrakčios vizijos

Vizija - balansas tarp idėjos ir praktikos

IDEALISTINĖ VIZIJA: "Žydintis sodas"

Mūsų mokykla - tai žydintis sodas, kuriame kiekvienas vaikas, mokytojas ir tėvas yra nepakartojamas žiedas, kartu kuriantis harmoningą, įkvepiančią ir augimą skatinančią aplinką. Mes puoselėjame kiekvieno bendruomenės nario unikalius talentus, drąsiname kūrybiškumą ir inovacijas, kartu augdami ir mokydami vieni iš kitų. Mūsų bendruomenėje tėvai, mokytojai ir mokiniai yra lygiateisiai partneriai, kurie, vedami bendros vizijos ir vertybių, kuria ateities visuomenę, grindžiamą empatija, kritiniu mąstymu ir tvirtu požiūriu į pasaulį. Mes tikime, kad kiekvienas vaikas turi beribį potencialą, o mūsų pareiga - padėti jam atsiskleisti visomis įmanomomis spalvomis.

PRAKTIŠKA VIZIJA: "3K Mokykla"

Mūsų mokykla vadovaujasi 3K principu: Komunikacija, Kompetencija, Komanda.

KOMUNIKACIJA:

- Aiškūs bendravimo kanalai tarp mokytojų ir tėvų
- Kas savaitinis elektroninis naujienlaiškis
- Mėnesiniai individualūs pokalbiai
- Grįžtamojo ryšio sistema

KOMPETENCIJA:

- Nuolatinis mokytojų kvalifikacijos kėlimas
- Tėvų švietimo programa
- Mokinių akademinių ir socialinių įgūdžių ugdymas
- Reguliarus pažangos matavimas

KOMANDA:

- Aiški sprendimų priėmimo struktūra
- Bendras tikslų formulavimas ir peržiūra
- Aktyvus tėvų komitetas kiekvienoje klasėje
- Tarpusavio pagalbos sistema

Mokykla turi savo veidą ir prioritetus?

Kaip pasirinkti:

1. Užrašykite visus tikslus ant popieriaus lapelių
2. Išmeskite juos į orą
3. Pagaukite tris
4. Sveikiname! Turite savo prioritetus

O dabar rimtai...

Prioritetų nustatymas yra sudėtingas procesas, reikalaujantis gilios analizės ir diskusijų. Štai keletas patarimų:

1. **Ivertinkite bendruomenės poreikius:** ką sako mokiniai, tėvai, mokytojai?
2. **Atsižvelkite į mokyklos kontekstą:** kur jūsų mokykla yra stipri? Kur reikia tobulėti?
3. **Pagalvokite apie ilgalaikę perspektyvą:** Kokie įgūdžiai bus svarbūs ateityje?
4. **Neužmirškite balanso:** Kaip derinti akademinį, socialinį ir emocinį poreikius?

Atminkite, kad prioritetai nereiškia, jog kiti tikslai yra visiškai ignoruojami. Tai reiškia, kad jūs skirate daugiau dėmesio, resursų ir energijos tiems 1-3 prioritetams, bet vis tiek dirbate ir kitose srityse.

Jūsų pasirinkimai:

1. **Paruošimas universitetui.** Nes kas gi nenori, kad jų mokykla taptų "mini Harvardo" filialu?
2. **Sveikatos ugdymas.** Sveiki vaikai = laimingi tėvai (ir mažiau skambučių dėl slogos)
3. **Bendruomenės kūrimas.** Nes socialiniai įgūdžiai yra svarbūs... bent jau kol neišrado teleportacijos
4. **Emocinė gerovė.** Laimingi vaikai = laiminga mokykla (ir mažiau susitikimų su psichologu)
5. **Kūrybiškumo skatinimas.** Nes pasauliui reikia daugiau menininkų... ir mažiau buhalterijų?
6. **Pilietiškumo ugdymas.** Kad mokiniai žinotų, jog yra ir kiti žmonės šioje planetoje
7. **Lyderystės skatinimas.** Nes kiekvienas vaikas yra potencialus CEO... ar bent jau Instagram nuomonės formuotojas.
8. **Skaitmeninis raštingumas.** Kad vaikai galėtų ne tik žaisti, bet ir programuoti savo kompiuterinius žaidimus.

Vertybėmis grįsti atsakymai į tėvų skundus

Situacija: tėvai skundžiasi, kad mokiniai per daug laiko praleidžia grupiniuose projektuose, o ne individualiai mokymais. **Vertybė:** bendradarbiavimo ir komandinio darbo įgūdžių ugdymas. **Atsakymas:** "mūsų mokyklos vizijoje pabrėžiame, kad ruošiamė mokinius realiam gyvenimui ir darbui, kur komandinis darbas yra esminis. Šie projektai ugdo ne tik akademinę žinias, bet ir kritiškai svarbius bendradarbiavimo įgūdžius."

Situacija: tėvai nerimauja, kad mokykla per daug dėmesio skiria meninei veiklai, o ne "svarbesniems" dalykams. **Vertybė:** holistinis ugdymas, kūrybiškumo skatinimas. **Atsakymas:** "mūsų vizijoje akcentuojame visapusišką asmenybės ugdymą. Meninė veikla lavina kūrybiškumą, emocinį intelektą ir saviraiškos įgūdžius, kurie yra būtini sėkmei bet kurioje srityje."

Situacija: tėvai prieštarauja, kad mokiniai dalyvauja savanoriškoje veikloje mokymosi metu. **Vertybė:** socialinė atsakomybė ir pilietiškumas. **Atsakymas:** "mūsų mokyklos misijoje aiškiai nurodome, kad siekiame ugdyti socialiai atsakingus piliečius. Savanoriška veikla yra neatsiejama šio ugdymo dalis, mokanti empatiją ir socialinį sąmoningumą."

Situacija: tėvai skundžiasi, kad mokykla per daug dėmesio skiria technologijoms. **Vertybė:** inovatyvumas ir pasiruošimas ateičiai. **Atsakymas:** "mūsų vizijoje pabrėžiame, kad ruošiamė mokinius ateities iššūkiams. Technologijų integraciją į ugdymą yra būtina, siekiant užtikrinti, kad mūsų mokiniai būtų konkurencingi globalioje darbo rinkoje."

Situacija: tėvai nerimauja dėl per didelio dėmesio meditacijos praktikoms. **Vertybė:** emocinė sveikata ir streso valdymas. **Atsakymas:** "mūsų mokyklos vertybėse akcentuojame holistinę gerovę. Šios praktikos padeda mokiniams geriau valdyti stresą, gerinti koncentraciją ir ugdyti emocinį intelektą – įgūdžius, būtinus sėkmingam mokymuisi ir gyvenimui."

Situacija: tėvai skundžiasi, kad mokykla per daug dėmesio skiria aplinkosaugos projektams. **Vertybė:** aplinkosauginis sąmoningumas ir tvarumas. **Atsakymas:** "mūsų vizijoje pabrėžiame, kad ugdome atsakingus globalius piliečius. Aplinkosaugos projektai ne tik moko svarbių mokslinių koncepcijų, bet ir ugdo kritinį mąstymą apie pasaulines problemas."

Vertybėmis grįsti atsakymai į tėvų skundus

Situacija: tėvai skundžiasi, kad mokiniai nuolat keičia mokymosi metodus ir strategijas. **Vertybė:** [tobulėjimas](#)
Atsakymas: "mūsų mokyklos šūkis 'nuo mažo A(š) iki didelio Ž(mogaus)' pabrėžia, kad tobulėjimas yra nuolatinis procesas. Naujų mokymosi metodų išbandymas padeda mokiniams atrasti efektyviausius būdus ir ugdo prisitaikymo gebėjimus."

Situacija: tėvai nerimauja, kad mokiniai per daug laiko praleidžia reflektuodami savo veiksmus ir sprendimus.
Vertybė: [atsakingumas](#) **Atsakymas:** "refleksija yra esminis atsakingumo komponentas. Ugdome mokinių sąmoningumą ir supratingumą, kad jie gebėtų priimti apgalvotus sprendimus ir suvoktų savo veiksmų pasekmes."

Situacija: tėvai skundžiasi, kad mokykloje per daug dėmesio skiriama skirtingų nuomonių išklausymui. **Vertybė:** [pagarba](#)
Atsakymas: "mokome vaikus mandagumo ir tolerancijos per praktinę patirtį. Skirtingų nuomonių išklausymas ugdo pagarbą įvairovei ir gebėjimą civilizuotai diskutuoti."

Situacija: tėvai nerimauja, kad pamokose per daug eksperimentuojama. **Vertybė:** [kūrybiškumas](#) **Atsakymas:** "kūrybiškumas yra viena mūsų esminių vertybių. Eksperimentavimas ir naujų sprendimų paieška ugdo inovatyvų mąstymą ir gebėjimą prisitaikyti prie besikeičiančio pasaulio."

Situacija: tėvai kritikuoja, kad klasėje per daug grupinių projektų. **Vertybė:** [bendruomeniškumas](#) **Atsakymas:** "bendruomeniškumas yra ne tik vertybė, bet ir būtinas įgūdis ateičiai. Grupiniai projektai moko bendradarbiavimo, tolerancijos ir sąžiningo darbo pasidalijimo."

Situacija: tėvai skundžiasi, kad mokykla per daug dėmesio skiria emociniam ugdymui. **Vertybė:** [atsakingumas](#) ([sąmoningumas](#)) **Atsakymas:** "emocinis ugdymas yra neatskiriama sąmoningumo dalis. Padedame mokiniams suprasti save ir kitus, nes tai yra pagrindas sveikam mokymuisi ir brandžios asmenybės vystymuisi."

Valstybės pažangos strategija „Lietuva 2030“

Mokykla, prisidedanti prie šalies pažangos:

Valstybės pažangos strategija „Lietuva 2030“ – tai Lietuvos ateities vizija. Jos pagrindas – bendruomenių, nevyriausybinių organizacijų ir aktyvių piliečių idėjos, kaip paversti Lietuvos ateitį sėkminga.

Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ parengta ir grindžiama žmonių siūlymais ir mintimis. Per tūkstantis idėjų virto šalies raidos dvidešimtmetį apimančiu dokumentu, kurį 2012 m. gegužės 15 d. patvirtino Seimas.

- **skaitymas, matematika, gamtos mokslai** ar kt. – minimaliai trys parametrai atitinka 50 proc. ir daugiau [PISA](#) (OECD) pasiekimų lygį.
- Didesnė visuomenės dalis, vertinanti, kad **vaizduotė yra viena iš svarbiausių savybių**, įgijamų namuose (nuo dabar 6 proc. iki norimo 20 proc.)
- **Vidutinė sveiko gyvenimo trukmė** (norima 15 vieta ES)
- Visuomenės dalis, kuri labai **didžiuojasi savo šalies tapatybe** (nuo 23 proc. iki norimo 50 proc.)
- **Pilietinės galios indeksas** (gyventojų tikėjimas asmenine, visuomeninių organizacijų bei bendruomenių, verslininkų ir žiniasklaidos atstovų įtaka valstybėje priimamiems sprendimams ir pan. (nuo 36 balų iki 50 balų)
- **Mokymasis visą gyvenimą** (nuo 21 ES vietos iki 18 ES vietos)
- 30–34 m. asmenų su aukštuoju išsilavinimu skaičius (dabar – 3 vieta, nenukristi žemiau 8 vietos)
- **Darnios visuomenės indeksas** (ne žemiau 10 ES vietos, dabar turima 8 vieta)
- **Laimės indeksas** (nuo 21 ES vietos link 15 ES vietos)
-

Seimas patvirtino Lietuvos ateities viziją „Lietuva 2050“

„Lietuva 2050“ pakeis iki šiol galiojusią Valstybės pažangos strategiją „Lietuva 2030“.

Patvirtinus šį dokumentą baigta kurti naujoji strateginio valdymo sistema.

„Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“ yra apie mūsų piliečių, bendruomenių ir organizacijų savanorišką įsipareigojimą gyvenimui ir kūrybai demokratinėje Lietuvoje ir jos nuolatinį stiprinimą. Nepaisant kai kurių išliekančių, taip pat ir globalių iššūkių, taip saugiai ir gerai Lietuva niekada dar nėra gyvenusi. Tačiau mūsų piliečių ir vizijos bendrakūrėjų lūkesčiai dėl ateities yra dar didesni – ateities Lietuva matoma ne tik kaip klestinti valstybė, bet ir aktyvi tarptautinės bendruomenės narė, pavyzdys kitoms valstybėms.

Pagrindines vizijos vertybines nuostatas atspindi jos trumpoji formulė – **„Kelrodė Lietuva: valstybė, kurioje noriu gyventi ir kurti. Valstybė, kurią noriu saugoti“.**

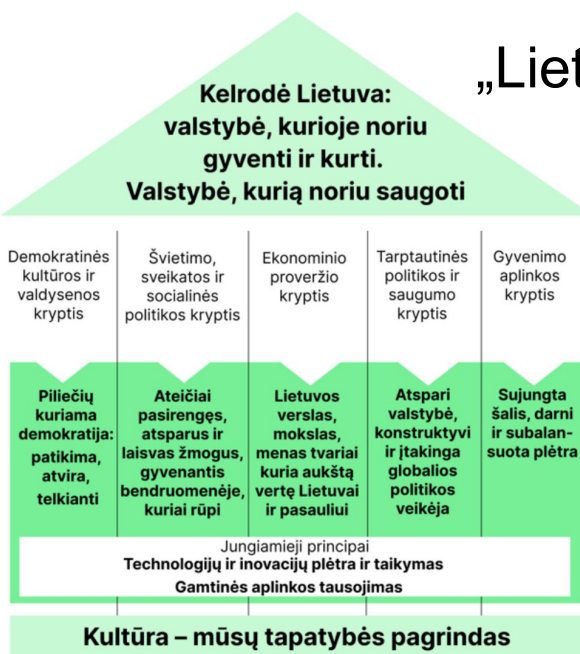

**Lietuva
2050**

https://www.lrs.lt/sip/portal.show?p_r=35435&p_t=287183

„Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“

2050 m. pasaulis ir Lietuva neišvengiamai atrodys kitaip. Nuolat kuriama ir perkuriama ateitis neturi ir negali turėti konkretaus pavidalo: dabartyje visada telpa daugybė galimų ateičių. Tačiau galimų ateičių aibę riboja jau šiandien matomi globalūs pokyčiai, o mūsų pastangos kurti savo ateitį – istoriškai susiformavusios mūsų šalies stiprybės ir silpnybės.

2.1. Laimės balas (1–10 balų skale)	6,763 balo (2020–2022 vidurkis)	ES 27 – 6,625 balo (Suomija 7,804 balo)	11 vieta arba 20 vieta iš 137 šalių	ES 7,5 balo	5 vieta ES arba 10 vieta pasaulyje	JT „World Happiness Report“, remiantis „Gallup World Poll“ tyrimo duomenimis ⁽⁴⁾
Kiti stebimi rodikliai:						
2.2. Patenkintų savo gyvenimu gyventojų dalis (labai patenkintų ir greičiau patenkintų) ⁽⁵⁾	77 proc. (2023 m.)	ES 27 – 83 proc. (Danija – 98 proc.)	22 vieta ES	95 proc.	5 vieta ES	Lietuvos socialinis tyrimas (toliau – LIST) (pradinės reikšmės – Eurobarometro apklausa) ⁽⁶⁾

- Pagrindiniai aspektai:

1. Asmenybės ūgtis

1. Asmenybės branda.
2. Pasiekimai.
3. Pažanga.

2. **Gyvenimas mokykloje:** saviraiškus dalyvavimas. Vyrauja darna, humaniški santykiai, tolerancija ir geranoriškumas.

3. **Ugdymasis** (mokymasis): dialogiškas ir tyrinėjantis.

4. **Ugdymas** (mokymas): paremiantis ugdymąsi (mokymąsi).

5. **Darbuotojai:** asmenybių įvairovė.

6. **Mokyklos bendruomenė:** besimokanti organizacija.

7. **Lyderystė ir vadyba:** įgalinančios.

8. **Ugdymo(si) aplinka:** dinamiška, atvira ir funkcionali.

1. nuo tradicinių klasių erdvių pereinama prie „klasių be sienų“: ugdymo(si) procesas gali vykti ir koridoriuose, vestibuliuose, bibliotekoje, mokyklos kieme ir kitose vidinėse bei išorinėse mokyklos erdvėse.

9. **Vietos bendruomenė...** įsipareigojus

Geros mokyklos koncepcija

- „Veiklos aspektai neturėtų būti standartizuojami visoms šalies mokykloms, o jų vertinimas neturi būti per daug sureikšminamas ir negali tapti svarbesnis už mokyklos misijos vertinimą. Tokiu požiūriu į mokyklos veiklos organizavimą siekiama paskatinti mokyklos bendruomenes „išrasti“ mokyklą, kuriant jos veiklos modelius, aplinkas ir ugdymo būdus.“

1. **Mokyklos pastatas:** visiškai skaidrus stiklinis pastatas, kur kiekvienas gali matyti viską, kas vyksta viduje, nuo pamokų iki mokytojų kambario.
2. **Mokytojai:** mokytojai yra hologramos arba robotai, suprogramuoti mokyti tam tikrus dalykus.
3. **Pamokų tvarkaraštis:** nėra fiksuoto tvarkaraščio. Mokiniai gali ateiti ir išeiti, kada nori, ir dalyvauti tose pamokose, kuriose jie nori.
4. **Klasės kambarys:** kiekvienas mokinys turi asmeninį virtualų realybės kambarį, kuriame jis mokosi.
5. **Mokymosi metodai:** nėra tradicinių knygų ir vadovėlių. Vietoj to, mokiniai mokosi žaisdami, patirdami ar naudodami virtualią realybę.
6. **Mokyklos taisyklės:** mokiniai turi sukurti ir patvirtinti savo taisykles demokratiškai.
7. **Vertinimas:** nėra tradicinių pažymių. Mokiniai gauna atsiliepimus per spalvų skalę arba per virtualiąsias realybės patirtis.
8. **Maitinimas:** mokykloje nėra tradicinės valgyklos. Mokiniai gali užsisakyti maistą iš virtualių meniu ir gauti jį dronais arba arba atsispausdinti 3D spausdintuvais.
9. **Veiklos:** mokyklos klubai ir būreliai vyksta tik virtualioje realybėje.
10. **Transportas:** mokiniai keliauja į mokyklą teleportacijos būdu arba skraidančiais taksi.
11. **Mokyklos kiemas:** kieme auga egzotiniai augalai, kurie reaguoja į prisilietimus, skleidžia šviesą ar gali keisti spalvas. Gali būti ir gyvūnai, pavyzdžiui, maži drakoniukai ar skraidantys šunys.

Vizija...
Nebijokime
keistų
minčių

ĮTRAUKTIES PRINCIPO ĮGYVENDINIMO GAIRĖS MOKYKLOJE (ĮTRAUKTIES PRINCIPO GAIRĖS)

Jungtinių Tautų Neįgaliųjų teisių konvencija (2006), Europos Tarybos numatyti strateginiai teisingumo švietime įgyvendinimo uždaviniai skatina visose šalyse diegti inkluzinio švietimo politiką.

LR Švietimo įstatyme (2011) akcentuojama, kad Lietuvoje inkluzinis ugdymas yra svarbiausias švietimo sistemos politinis siekis. LR Švietimo įstatyme akcentuojama, kad ugdymo prieinamumas – tai galimybė mokytis saugioje, tinkamoje edukacinėje aplinkoje, kurioje kiekvienas ugdomas pagal jo galimybes, poreikius bei polinkius.

Remiantis Europos specialiojo ir inkluzinio ugdymo plėtros agentūros pozicija, svarbiausia įtraukiojo ugdymo sistemų vizija yra užtikrinti, kad visų amžiaus grupių besimokantiems asmenims kartu su bendraamžiais vietos bendruomenėje būtų suteiktos prasmingos ir labai kokybiškos švietimo galimybės.

Daugiau - <https://www.nsa.smm.lt/itrauktis-ugdyme/>

Teisiniai aspektai

Jūs, kupini geriausių ketinimų, parašėte Petriuko tėvams, kad jų atžala "šiek tiek tinginiavo per pamoką". Staiga! Jus apsupa armija teisininkų, kaltinančių šmeižtu, asmens duomenų pažeidimu ir, ko gero, globalinio atšilimo sukėlimu. (Gerai, gal paskutinis kaltinimas šiek tiek perdėtas... bet kas žino?)

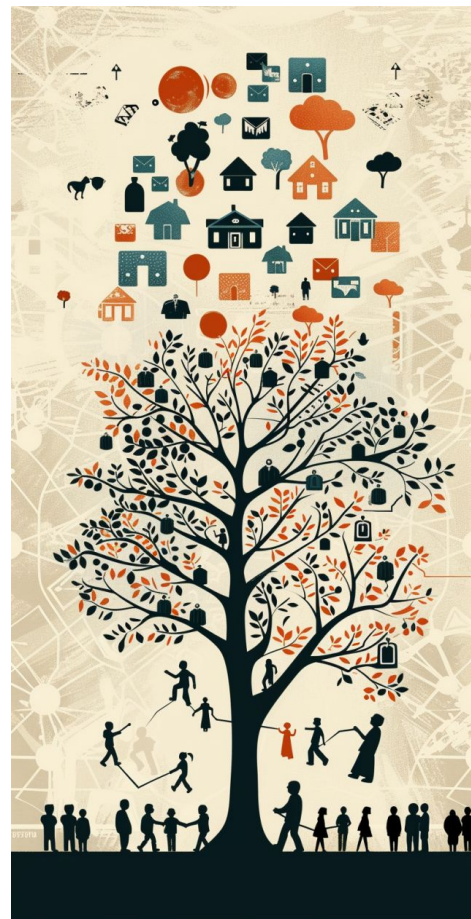
Arba štai kita situacija: Jūs nusprendėte būti šiuolaikišku mokytoju ir sukūrėte klasės "WhatsApp" grupę. Puiku! Tik nepamirškite, kad kiekviena jūsų žinutė gali tapti įrodymu teisme. "Rytoj kontrolinis" gali būti interpretuojama kaip grasinimas, o pakartotinis priminimas apie namų darbus – kaip psichologinis spaudimas.

Tad, mieli kolegos, jei nenorite, kad jūsų karjera staiga pavirstų teisės studijomis (nors, kas žino, gal visada svajojote būti advokatu?), siūlau:

1. Pasidomėkite teisiniais aspektais. Taip, tai ne taip įdomu kaip Netflix, bet tikrai įdomiau nei teismo posėdis!
2. **Prieš rašydami bet kokią žinutę tėvams, pagalvokite: "Ar norėčiau tai matyti ant teismo stalo?"**
3. Prisiminkite, kad kiekvienas jūsų žodis gali būti naudojamas prieš jus teisme. (Bet nebijokite, jūs ne nusikaltėlis... dar.)

Taigi, mieli mokytojai, įsivinkite tuos teisinius aspektus! Nes geriau praleisti vakarą skaitant nuobodžius įstatymus, nei rytą aiškinantis advokatui, kodėl parašėte, kad "Marytė galėtų labiau pasistengti".

Sėkmės jums šiame teisiniame labirinte! Ir atminkite – švietimas yra nuostabus... kai žinai, kaip nepatekti į teismą.

Teisiniai aspektai:

- **Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas** nustato, kad tėvai (globėjai, rūpintojai) yra švietimo proceso dalyviai. Tėvai turi teisę dalyvauti mokyklos savivaldoje, gauti informaciją apie vaiko ugdymąsi, mokymosi sąlygas ir rezultatus. Mokyklos privalo informuoti tėvus apie jų vaikų mokymosi pasiekimus, elgesį ir ugdymosi poreikius.
- **Geros mokyklos koncepcija** pabrėžia, kad mokykla turi kurti ir palaikyti nuolatinius ryšius su tėvais. Skatina tėvų įsitraukimą į mokyklos gyvenimą ir sprendimų priėmimą.
- **Bendrojo ugdymo mokyklų veiklos kokybės įsivertinimo metodika** numato, kad tėvų įsitraukimas yra vienas iš mokyklos veiklos kokybės vertinimo kriterijų.
- **Mokyklos nuostatai:** kiekviena mokykla savo nuostatuose turi apibrėžti bendradarbiavimo su tėvais formas ir būdus.
- **Vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašas** numato, kad tėvai turi būti įtraukiami į vaiko gerovės užtikrinimo procesus mokykloje.
- **Asmens duomenų apsaugos reglamentas (BDAR)** reglamentuoja, kaip mokyklos turi tvarkyti ir saugoti mokinių ir jų tėvų asmens duomenis.
- **Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo samprata** pabrėžia, kad tėvai turi būti nuolat informuojami apie vaiko pažangą ir pasiekimus.

49 straipsnis. Mokytojo teisės

1. Mokytojas turi teisę:

- 1) siūlyti savo individualias programas; **pasirinkti pedagoginės veiklos būdus ir formas;**
- 2) ne mažiau kaip **5 dienas** per metus **dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo programose** ir renginiuose;
- 3) būti atestuotas ir įgyti kvalifikacinę kategoriją švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka;
- 4) **dirbti savitarpio pagarba grįstoje, psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai saugioje aplinkoje, būti apsaugotam nuo bet kokio smurto**, turėti higienos reikalavimus atitinkančią ir tinkamai aprūpintą darbo vietą, gauti informacinę, ekspertinę, konsultacinę ir psichologinę pagalbą pedagoginėje psichologinėje tarnyboje arba iš psichologinės pagalbos teikėjo, su kuriuo savivaldybės vykdomoji institucija yra sudariusi sutartį dėl psichologinės pagalbos teikimo;
- 4¹) į nešališką mokytojo darbo vertinimą, teisingą apmokėjimą už darbą;
- 5) dalyvauti mokyklos savivaldoje ir profesinės sąjungos veikloje;
- 6) **siūlyti mokyklos vadovui** Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo nustatyta tvarka kreiptis dėl minimalios ar vidutinės priežiūros priemonės vaikui skyrimo, taip pat siūlyti mokyklos vadovui skirti vaikui už švietimo įstaigos vidaus tvarkos taisyklių ir mokinio elgesio normų pažeidimus **drausmines auklėjamojo poveikio priemones, nurodytas švietimo įstaigos vidaus tvarką nustatančiuose dokumentuose;**
- 6¹) įstatymų nustatyta tvarka ginti savo teises;
- 7) naudotis kitomis Profesinio mokymo įstatymo, Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatymo ir kitų įstatymų nustatytomis teisėmis.

49 straipsnis. ... ir pareigos

2. Mokytojas privalo:

1) **užtikrinti ugdomų mokinių saugumą, geros kokybės ugdymą;**

2) ugdyti tvirtas mokinių dorovės, pilietines, tautines ir patriotines nuostatas, pagarbą Lietuvos valstybei, Lietuvos Respublikos Konstitucijai, Lietuvos istorijai, lietuvių kalbai, valstybės simboliams, visuomenei, tėvams, savo kultūriniam identitetui, laiduoti mokinių asmenybės galių plėtotę, suprantamai ir aiškiai, taisyklinga lietuvių kalba perteikti ugdymo turinį, kai teisės aktais nustatyta, kad atitinkamas ugdymo turinys perteikiamas lietuvių kalba;

3) **laikytis švietimo įstaigų nusistatytų etikos normų** ir švietimo įstaigos vidaus tvarką nustatančių dokumentų reikalavimų, savo veiksmais ir elgesiu nediskredituoti mokyklos, gerbti Lietuvos valstybę, Lietuvos Respublikos Konstituciją, Lietuvos istoriją, lietuvių kalbą, visuomenę ir valstybės simbolius, žmogaus teises ir pagrindines laisves;

4) tobulinti savo kvalifikaciją **prioritetinėse kvalifikacijos tobulinimo srityse**, kurias tvirtina švietimo, mokslo ir sporto ministras;

5) ugdyti remdamasis mokinių gebėjimais ir polinkiais, **stiprinti mokymosi motyvaciją ir pasitikėjimą savo gebėjimais**, suteikti pagalbą mokiniams, turintiems ugdymosi, mokymosi sunkumų ir specialiųjų ugdymosi poreikių, pritaikyti jiems dalyko programą, turinį, metodus;

6) **nešališkai vertinti** mokinių mokymosi pasiekimus ir nuolat juos informuoti apie mokymosi pažangą;

7) **mokyklos nustatyta tvarka informuoti tėvus** (globėjus, rūpintojus) **apie jų vaiko būklę, ugdymo ir ugdymosi poreikius, pažangą, mokyklos lankymą ir elgesį**, taip pat **informuoti švietimo įstaigos vadovą apie pastebėtą smurto atvejį;**

8) **bendradarbiauti su kitais mokytojais**, kad būtų pasiekti mokymo tikslai;

9) **gerbti mokinį kaip asmenį**, nepažeisti jo teisių ir teisėtų interesų;

10) vykdyti kitas Profesinio mokymo įstatymo, Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatymo nustatytas pareigas.

46 straipsnis. Mokinio teisės ir pareigos

1. Mokinys turi teisę:

1) nemokamai gauti informaciją apie veikiančias mokyklas, švietimo programas, mokymosi formas;

1¹) ikimokyklinį, priešmokyklinį, pradinį, pagrindinį ir vidurinį ugdymą;

2) pagal savo gebėjimus ir poreikius mokytis mokykloje, savarankiškai mokytis ir įgyti išsilavinimą, kvalifikaciją;

3) sulaukęs 14 metų, savarankiškai pasirinkti dorinio ugdymo (tikybos arba etikos) programą;

4) **gauti geros kokybės švietimą;**

5) pasirinkti formaliojo švietimo programas papildančius ir jo saviraiškos poreikius tenkinančius šių programų modulius, pasirenkamųjų dalykų programas, kursus;

6) į apsaugą nuo smurto, psichologinę, specialiąją pedagoginę, specialiąją, socialinę pedagoginę pagalbą, profesinį orientavimą ir švietimo informacinę pagalbą, sveikatos priežiūrą mokykloje, **informaciją apie savo pasiekimų vertinimą ir kitą su mokymusi susijusią informaciją;**

7) **mokytis** savitarpio pagarba grįstoje, psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai **saugioje aplinkoje**, turėti higienos reikalavimus atitinkančius mokymosi krūvį ir aplinką;

8) į **nešališką mokymosi pasiekimų įvertinimą;**

9) dalyvauti mokyklos savivaldoje;

10) įstatymų nustatyta tvarka ginti savo teises;

11) naudotis kitomis Profesinio mokymo įstatymo ar Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatymo ir kitų įstatymų nustatytomis teisėmis;

12) į nuoseklų ir ilgalaikį socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymą mokykloje;

13) į akademines atostogas dėl ligos, gydytojų konsultacinei komisijai rekomendavus, arba nėštumo ir gimdymo ar atostogų vaikui prižiūrėti metu, neprarandant mokinio statuso ir teisės po akademinių atostogų tęsti mokymąsi toje mokykloje, kurioje mokėsi prieš akademines atostogas.

46 straipsnis. Mokinio teisės ir pareigos

2. Mokinys privalo:

- 1) **sudarius mokymo sutartį, laikytis visų jos sąlygų, mokyklos vidaus tvarką nustatančių dokumentų reikalavimų**, savo veiksmais ir elgesiu nediskredituoti mokyklos;
- 2) **reguliariai lankyti mokyklą**, be pateisinamos priežasties nepraleisti pamokų ir kitų privalomų ugdymo proceso užsiėmimų;
- 3) nuosekliai ir **stropiai mokytis, atlikti mokytojo pateiktas mokymosi užduotis**;
- 4) gerbti Lietuvos valstybę, Lietuvos Respublikos Konstituciją, Lietuvos istoriją, lietuvių kalbą, visuomenę ir valstybės simbolius, žmogaus teises ir pagrindines laisves;
- 5) **laikytis mokinio elgesio normų, gerbti mokytojus ir kitus mokyklos bendruomenės narius**, nepažeisti jų teisių ir teisėtų interesų;
- 6) mokytis pagal priešmokyklinio, pradinio ir pagrindinio ugdymo programas iki 16 metų;
- 7) dalyvauti nuoseklioje ir ilgalaikėje prevencinėse programose, pranešti apie emocinio ir fizinio smurto atvejus suaugusiems, **nekelti pavojaus savo ir kitų asmenų sveikatai, saugumui ir gyvybei**.

47 straipsnis. Tėvų (globėjų, rūpintojų) teisės ir pareigos

1. Tėvai (globėjai, rūpintojai) turi teisę:

- 1) nemokamai gauti informaciją apie veikiančias mokyklas, švietimo programas, mokymo formas, mokykloje vykdomas su vertybinių nuostatų ugdymu susijusias programas ir veiklas;
- 2) dalyvauti parenkant (prireikus parinkti) vaikui ugdymo programą, formą, mokyklą ar kitą švietimo teikėją;
- 3) **gauti informaciją apie vaiko būklę, ugdymo ir ugdymosi poreikius, pažangą, mokyklos lankymą ir elgesį, po mokymosi pasiekimų patikrinimų gauti rekomendacijas dėl vaiko mokymosi pasiekimų gerinimo**;
- 4) dalyvauti **mokyklos savivaldoje ir mokyklos bendruomenės susirinkimuose** aptariant svarbius mokyklos klausimus ir **mokyklos vadovo metų veiklos ataskaitą**;
- 5) dalyvauti įvertinant vaiko specialiuosius ugdymosi poreikius ir gauti **išsamią informaciją apie įvertinimo rezultatus**;
- 6) leisti vaiką mokytis pagal priešmokyklinio ugdymo programą ne vėliau, negu vaikui tais kalendoriniais metais sueina 6 metai, o pagal pradinio ugdymo programą – ne vėliau, negu vaikui tais kalendoriniais metais sueina 7 metai;
- 7) tėvai (globėjai) turi teisę kreiptis į pedagoginę psichologinę tarnybą arba švietimo pagalbos tarnybą, kurios aptarnavimo teritorijoje yra švietimo teikėjas, dėl 5 metų vaiko brandumo ugdytis pagal priešmokyklinio ugdymo programą vertinimo ir ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo kreipimosi dienos gauti iš šių tarnybų rekomendacijas dėl vaiko pasirengimo mokytis;
- 8) **reikalauti, kad vaikui būtų teikiamas geros kokybės ugdymas**;
- 9) naudotis kitų įstatymų nustatytais teisėmis ir įstatymų nustatyta tvarka ginti savo teises.

47 straipsnis. Tėvų (globėjų, rūpintojų) teisės ir pareigos

2. Tėvai (globėjai, rūpintojai) privalo:

- 1) vaiką, kuriam tais kalendoriniais metais iki balandžio 30 dienos yra suėję 5 metai, leisti mokytis pagal priešmokyklinio ugdymo programą, išskyrus šio įstatymo 8 straipsnio 3 dalyje numatytus atvejus, vaiką, kuriam tais kalendoriniais metais iki balandžio 30 dienos yra suėję 6 metai, leisti mokytis pagal pradinio ugdymo programą, išskyrus šio įstatymo 9 straipsnio 3 dalyje numatytus atvejus;
- 2) sudaryti vaikui sveikas ir saugias gyvenimo sąlygas, gerbti vaiko asmenybę, apsaugoti jį nuo smurto, prievartos ir išnaudojimo, užtikrinti, kad vaiko sveikata būtų patikrinta laiku;
- 3) bendradarbiauti su mokyklos vadovu, kitu švietimo teikėju, mokytojais, kitais specialistais, teikiančiais specialiąją, psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę pagalbą, sveikatos priežiūrą, **sprendžiant vaiko ugdymosi klausimus ir vykdyti jų rekomendacijas. Vaikui smurtaujant ar patiriant smurtą, kartu su vaiku psichologo nurodytu laiku atvykti į konsultaciją;**
- 4) parinkti savo vaikams iki 14 metų dorinio ugdymo (tikiybės arba etikos) programą;
- 5) ugdyti vaiko vertybines orientacijas, **kontroliuoti ir koreguoti jo elgesį**, ugdyti pagarbą Lietuvos valstybei, Lietuvos Respublikos Konstitucijai, Lietuvos istorijai, lietuvių kalbai, visuomenei ir valstybės simboliams;
- 6) **užtikrinti** vaiko parengimą mokyklai, jo **nuoseklų ir stropų mokymąsi, mokymosi užduočių atlikimą** pagal priešmokyklinio, pradinio ir pagrindinio ugdymo programas iki 16 metų;
- 7) **užtikrinti vaiko punctualų ir reguliarų mokyklos lankymą, pamokų** ir kitų privalomų ugdymo proceso užsiėmimų **nepraleidimą** be pateisinamos priežasties; jeigu vaikas negali atvykti į mokyklą, nedelsdami informuoti mokyklos administraciją ar jos įgaliotus asmenis;
- 8) dalyvauti parenkant vaikui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo programą ir mokyklą;
- 9) **pranešti mokyklos vadovui apie žinomą smurto švietimo įstaigoje atvejį;**
- 10) **gerbti mokytojus ir kitus mokyklos bendruomenės narius**, nepažeisti jų teisių ir teisėtų interesų.

VAIKO TEISIŲ APSAUGOS PAGRINDŲ ĮSTATYMAS

● 8 straipsnis. Vaiko teisė mokytis

- 4. Tėvai ar kiti vaiko atstovai pagal įstatymą **turi ugdyti** vaiko pilietiškumą, **pagarbą žmogaus teisėms**, tėvams ar kitiems jo atstovams pagal įstatymą, savo kultūriniam identitetui, kalbai ir vertybėms.

● 24 straipsnis. Vaiko ugdymas naudotis savo teisėmis ir laisvėmis

- 1. Tėvai ar kiti vaiko atstovai pagal įstatymą **turi taip ugdyti** vaiką, kad jis taptų atsakingu visuomenės nariu, naudodamasis savo teisėmis ir laisvėmis **laikytųsi visuotinai pripažintų elgesio normų**, Konstitucijos, šio įstatymo ir kitų teisės aktų nuostatų bei tinkamai vykdytų pagrindines savo pareigas:
 - 1) gerbti tėvus ir tausoti jų nuosavybę;
 - 2) gerbti kitus šeimos narius, suaugusius asmenis, vaikus, nepažeisti jų teisių ir laisvių;
 - 3) laikytis elgesio normų buityje, **švietimo, kitose įstaigose**, viešosiose vietose;
 - 4) tausoti kultūros, istorijos vertybes, gamtą, kitų asmenų nuosavybę;
 - 5) **atlikti kitas pareigas, numatytas Švietimo įstatyme**, kituose teisės aktuose.

VAIKO TEISIŲ APSAUGOS PAGRINDŲ ĮSTATYMAS

● 24 straipsnis. Vaiko ugdymas naudotis savo teisėmis ir laisvėmis

- 2. Vaikas turi būti ugdomas tinkamai pagal savo amžių ir brandą atlikti savo pareigas ir pats atsakyti už savo poelgius.
- 3. Vaiką, vengiantį atlikti savo pareigas ar pažeidžiantį kitų asmenų teises ir laisves, vaiko tėvai, vaiko atstovai pagal įstatymą arba kiti už vaiko priežiūrą atsakingi asmenys **gali tinkamai drausminti**, išskyrus fizinės bausmės ar kitas smurto formas. Vaiko teisės išlieka ir tada, kai jis savo pareigų nesilaiko, o pareigų nesilaikymas tik sukuria kitas pareigas.
- 4. Vaikas turi būti rengiamas savarankiškam gyvenimui ir integracijai į visuomenę, kad gebėtų tinkamai pasirūpinti savimi ir savo artimaisiais, pasirengtų šeiminiams santykiams, gerbtų tėvų ir kitų asmenų teises ir laisves, lyčių lygybę, taptų visaverte ir atsakinga už savo poelgius asmenybe.

● 31 straipsnis. Pagrindinės vaiko tėvų ir kitų vaiko atstovų pagal įstatymą teisės, pareigos ir atsakomybė

- 1. Vaiko tėvų teisės ir pareigos yra prigimtinės. Vaiko tėvai turi pirmumo teisę prieš kitus asmenis auginti ir auklėti savo vaikus.

45 straipsnis. Mokinio ir švietimo teikėjo susitarimai

1. Švietimo santykiai tarp mokinio ir švietimo teikėjo įforminami mokymo sutartimi.
2. Mokymo sutartį už vaiką iki 14 metų jo vardu sudaro tėvai (globėjai), veikdami išimtinai vaiko interesais.
3. Vaikas nuo 14 iki 18 metų mokymo sutartį sudaro turėdamas tėvų (rūpintojų) rašytinį sutikimą.
4. Mokymo sutartyje nurodomos mokymo sutarties šalys, mokymosi programa, jos baigimo forma, šalių įsipareigojimai, mokymo sutarties terminas, jos keitimo, nutraukimo pagrindai ir padariniai.

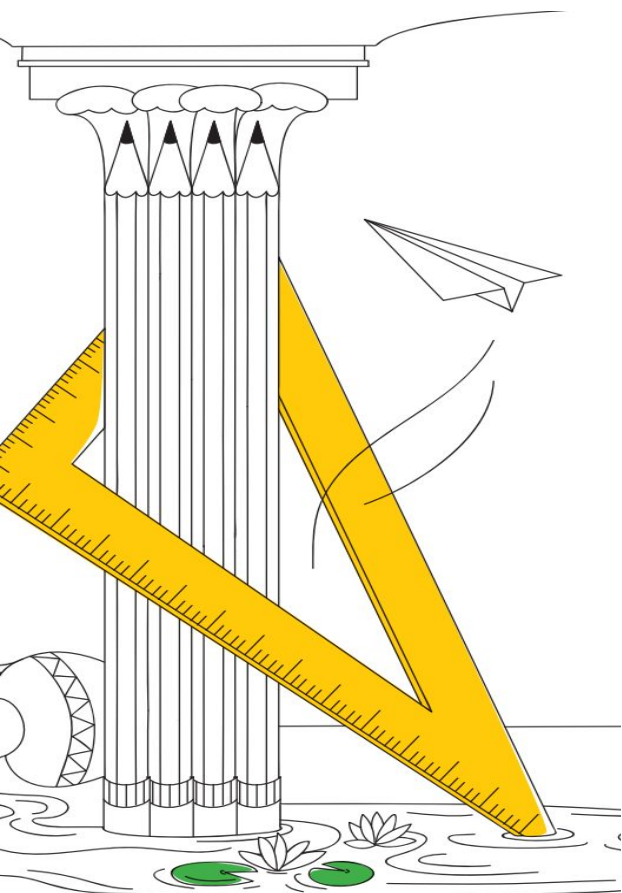
Sutarties sudarymas.

Sutartis tarp tėvų ir mokyklos (projektas :)

1. Užtikrinti, kad vaikas atvyktų į mokyklą ne tik punctualiai, bet ir su šypsena veide, net jei tėvai turi jį ištempti iš lovos.
2. Pasirinkti dorinio ugdymo dalyką (tikyba arba etiką) metant monetą, nes tai tikrai geriausias būdas nuspręsti vaiko moralinį kompasą.
3. Padėti vaikui pasirinkti būrelius, įskaitant "Kaip išgyventi mokykloje 112" ir "Namų darbų vengimo menas".
4. Informuoti mokyklą vaikui susirgus, pridedant išsamų ligos aprašymą ir gydymo planą, nes mokyklos administracija yra slapta medicinos ekspertų grupė.
5. Bendradarbiauti su mokyklos vadovais, mokytojais ir kitais darbuotojais, net jei tai reiškia tapti psichologu, socialiniu darbuotoju ir mediatoriu viename asmenyje.
6. Užtikrinti idealias darbo sąlygas mokant vaiką namuose, įskaitant asmeninį bibliotekininką ir kavos pristatytą.
7. Aprūpinti vaiką individualiomis mokymosi priemonėmis, įskaitant auksinius pieštukus ir deimantais puoštus skaičiuotuvus.
8. Atlyginti mokyklai padarytą žalą, įskaitant mokytojų prazilusius plaukus ir sugadintus nervus.

(atsargiai, tekstą surinko mano katinas...)

Etikos normos.

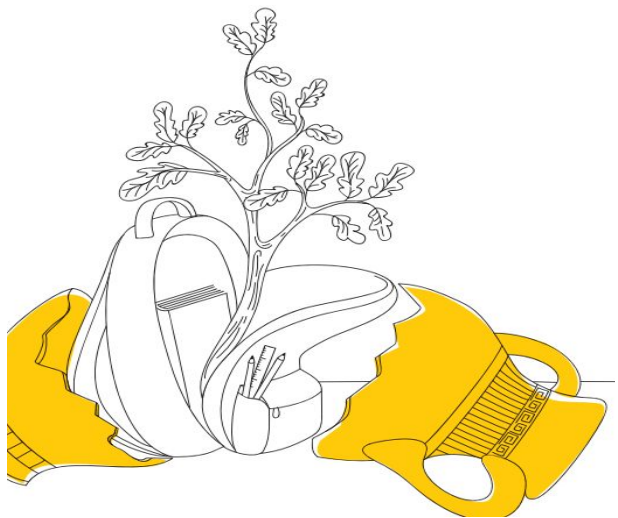
ĮSAKYMAS DĖL PEDAGOGŲ ETIKOS KODEKSO PATVIRTINIMO.
2018 m. birželio 11 d. Nr. V-561

1. 1. Pedagogų etikos kodekse (toliau – Kodeksas) nustatomi pagrindiniai pedagoginių darbuotojų ir laisvųjų mokytojų (toliau – pedagogai) profesinės etikos reikalavimai ir įsipareigojimai siekti etiško ir profesionalaus elgesio su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais) ir kitais šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene.
2. Pedagogai savo veikloje vadovaujasi šiais pagrindiniais elgesio ir veiklos principais:
 - 2.1. pagarbos;
 - 2.2. teisingumo;
 - 2.3. žmogaus teisių pripažinimo;
 - 2.4. atsakomybės;
 - 2.5. sąžiningumo;
 - 2.6. atidos ir solidarumo.

10. Kiekviena švietimo įstaiga nusistato savo bendruomenės pedagogų etikos ir elgesio normas atsižvelgdama į Kodekso reikalavimus.

Etikos kodeksas. Neutralūs paskirti asmenys turi įvertinti principų atitikimus:

1.
2. 6. Atsakomybės principas. Vadovaudamasis atsakomybės principu pedagogas veikia kaip profesionalas, nuolat tobulina savo profesinės kompetencijas, reikalingas siekiant kokybiškai atlikti pedagoginį darbą – ugdyti remiantis kiekvieno mokinio gebėjimais, ugdymosi poreikiais ir polinkiais.
3. 7. Sąžiningumo principas. Vadovaudamasis sąžiningumo principu pedagogas teikia teisingą informaciją apie savo patirtį, profesinę padėtį ir kompetenciją, savo profesinėje veikloje sąžiningai naudoja išteklius, vadovaujasi švietimo įstaigos vidaus tvarkos taisyklėmis, nepiktnaudžiauja nei savo padėtimi, nei mokinio (mokinių) pasitikėjimu, jų nėra naudoja asmeninės naudos tikslais.
4. 8. **Atidos ir solidarumo principas.** Vadovaudamasis atidos ir solidarumo principu, žmogiško solidarumo nuostatomis pedagogas **bendrauja su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais mokinio šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene siekdamas geros mokinių savijautos, savo empatija ir veiksmais įrodydamas suprantąs mokinio (mokinių) emocinę būseną.**

Duomenų apsauga ir mokykla. Pristatymas tėvams

Asmeniniai duomenys turi:

- Apdoroti sąžiningai, teisėtai ir skaidriai;
- Turi būti aiškus ir teisėtas tikslas rinkti duomenis;
- Renkami adekvačiu, tinkamu ir ribotu būdu;
- būti tikslūs ir atnaujinami;
- nebūti laikomi ilgiau nei reikia;
- būti saugomi atitinkamai.
- Visos organizacijos gali būti baudžiamos iki 4 proc. metinės apyvartos dydžio bauda.

Keletas pavyzdžių:

- Negalima siųsti viso sąrašo visiems vaikams apie visus vaikus. Duomenų (vardas, pavardė, adresas, el.paštai) sutikslinimui galima siųsti tik asmeniškai.
- Pasijungimai prie elektroninių pratybų - tik asmeniškai.
- Renginių nuotraukos įstaigos svetainėje ar Facebook paskyroje - tik su sutikimu.
- Nuotraukos apie klasės gyvenimą negali būti kaupiamos asmeniniame mokytojos telefone. Ir pan.

<https://www.tes.com/news/gdpr-schools-what-gdpr>

<https://vdai.lrv.lt/lt/naujienos/asmens-duomeniu-ir-privatumo-apsauga-nuo-mokyklos-suolo>

Duomenų apsauga ir mokykla. Pristatymas tėvams

- **Asmens duomenys** – tai bet kokia informacija, kuri padeda identifikuoti asmenį arba jo šeimos narius. Kalbant apie mokyklos duomenis, tai yra mokinio **vardas ir pavardė, adresas, kontaktiniai duomenys, drausminės priemonės, pažymiai, lankomumas** ir **informacija apie pažangą**.
- **Specialieji** duomenys susiję su jautresnėmis temomis. Kalbant apie mokyklas, šie duomenys apima mokinių **biometrinius duomenis** (pavyzdžiui, pirštų antspaudus, nuotraukas), **religinius įsitikinimus** (pavyzdžiui, tikybos pamokų atsisakiusius mokinius), **sveikatą** (pavyzdžiui, alergiją) arba **mitybos poreikius** (kurie gali būti susiję su religiniais įsitikinimais arba sveikata). Paskelbti šiai kategorijai priklausantys duomenys gali kelti pavojų, todėl juos galima tvarkyti tik [tam tikromis sąlygomis](#). Mokyklos tikriausiai negalės jų naudoti be tėvų sutikimo.
- **Duomenų valdytojas** susijęs su duomenų tvarkymo priemonėmis ir tikslais, o **duomenų tvarkytojas** tvarko duomenis duomenų valdytojo vardu. Šių subjektų teisinė atsakomybė skiriasi. Duomenų tvarkytojai gali būti įvairūs, pavyzdžiui, pradedant nuo **fotografo** ir baigiant **dokumentų naikinimo įmone, internetine mokymosi platforma** arba **tam tikra programine įranga**.
- Pagal naująjį teisės aktą mokyklos (kaip ir visos viešosios institucijos) turi paskirti **duomenų apsaugos pareigūną**, t. y. asmenį, kuris rūpinsis visais su BDAR susijusiais klausimais.
- Mokyklos darbuotojai asmens **duomenis turi laikyti tik mokyklai priklausančiuose įrenginiuose**, apsaugoti juos patikimais slaptažodžiais ir nustatyti taip, kad nenaudojami įrenginiai po penkių minučių automatiškai užsirašintų. Jeigu asmens duomenys perkeltami į keičiamą laikmeną, pavyzdžiui, USB atmintinę, ji turi būti užšifruota ir apsaugota slaptažodžiu, taip pat neprieinama kitiems naudotojams.
- **Ką žino tėvai?** Mokyklos turi paskelbti tėvams informaciją apie privatumą, išleisdamos lankstinuką, naujienlaiškį, pranešimą arba laišką ar el. laišką.
- Plačiau: <https://www.schooleducationgateway.eu/lt/pub/resources/tutorials/brief-gdpr-guide-for-schools.htm>

Duomenų apsauga ir mokykla. Pristatymas tėvams

- Nuo 2018 m. gegužės 25 d. įsigaliojo 2016 m. balandžio 27 d. priimtas [naujas reglamentas](#) dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis.
- **Paskirtas Mokyklos darbuotojas**, vykdamas asmens duomenų teisinės apsaugos reikalavimų laikymosi Mokykloje kontrolės funkcijas
- duomenų subjektas **turėtų turėti teisę susipažinti su apie jį surinktais asmens duomenimis** ir galimybę ta teise lengvai ir pagrįstais laiko tarpais pasinaudoti, kad žinotų apie duomenų tvarkymą ir galėtų patikrinti jo teisėtumą.
- Kai įmanoma, duomenų valdytojas turėtų galėti suteikti nuotolinę prieigą prie saugios sistemos, kurioje duomenų subjektas gali tiesiogiai prieiti prie savo asmens duomenų.
- duomenų subjektas turėtų turėti teisę reikalauti ištaisyti jo asmens duomenis ir *teisę būti pamirštam (ir daugiau teisių)*... Ta teisė ypač svarbi tais atvejais, kai duomenų subjektas savo sutikimą išreiškė būdamas vaikas ir nevisiškai suvokdamas su duomenų tvarkymu susijusius pavojus, o vėliau nori, kad tokie – ypač internete saugomi – asmens duomenys būtų pašalinti.
- **Priimta grupė dokumentų:**
 - Jūsų mokyklos **mokinių asmens duomenų tvarkymo taisyklės** (pateikiami visi sąrašai, kur kaupiami duomenys)
 - mokykloje įrengtų **vaizdo stebėjimo kamerų** naudojimo ir vaizdo duomenų tvarkymo **tvarkos aprašas**
 - Asmens duomenų tvarkymo mokykloje taisyklės (bendrai darbuotojams)
 - Sutikimas tvarkyti asmens duomenis
 - Tėvų (vaiko tėvų pareigų turėtojo), tėvo arba motinos, arba vaiko globėjo sutikimas tvarkyti asmens duomenis
 - Mokinio, kurio amžius daugiau kaip 16 metų sutikimas tvarkyti asmens duomenis

Estafetę perima metodinės grupės, tarybos

Mokyklos taryba

- Oficialioji versija: aukščiausiasis mokyklos valdymo organas
- Realybėje: vieta, kur tėvai, mokytojai ir mokiniai bando susikalbėti Babelio bokšto stiliumi

Mokytojų taryba

- Oficialiai: mokytojų profesinių klausimų sprendimo institucija
- Iš tikrųjų: kolektyvinis bandymas išspręsti, kodėl Petriukas vis dar nemoka daugybės lentelės

Metodinė taryba

- Teoriškai: ugdymo proceso tobulinimo grupė
- Praktiškai: "kaip išmokyti vaikus to, ko jie visai nenori mokytis" klubas

Vaiko gerovės komisija

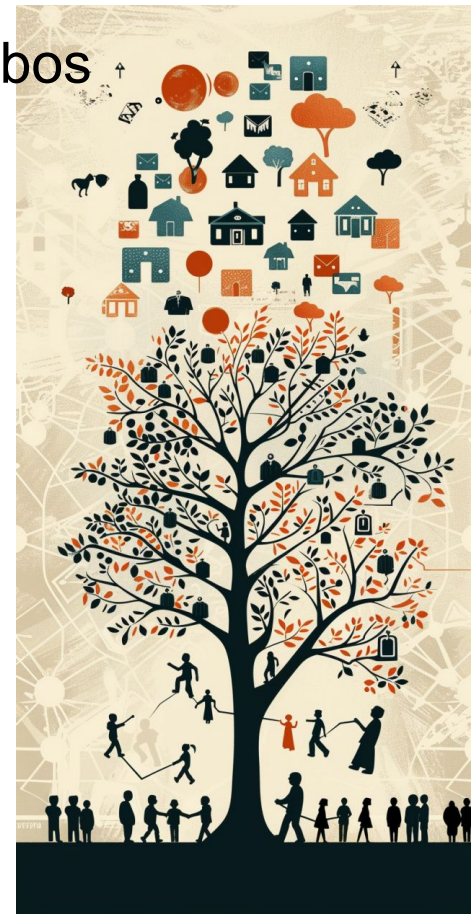
- Pagal aprašymą: pagalbos mokiniui specialistų komanda
- Realybėje: herojų grupė, bandanti išspręsti visas pasaulio problemas per 45 minutes

Mokinių taryba

- Oficialiai: mokinių savivaldos organas
- Iš tikrųjų: vieta, kur būsiami politikai mokosi pažadėti neįmanomus dalykus

Tėvų komitetas

- Teoriškai: tėvų atstovybė mokykloje
- Praktiškai: savanorių grupė, kuriai tenka organizuoti viską nuo klasės išvykų iki mokytojų dienos koncerto

Bendradarbiavimo sutartis

- Formalus dokumentas, apibrėžiantis abiejų pusių lūkesčius ir įsipareigojimus
- Gali būti pasirašomas mokslo metų pradžioje

Tėvų forumas

- Atviras susitikimas, kuriame aptariami ir aptariami įvairūs pasiūlymai
- Gali vykti kartą metuose arba kas pusmetį

Internetinė apklausa

- Elektroninė forma, leidžianti tėvams išreikšti savo nuomonę ir pageidavimus
- Rezultatai naudojami formuojant bendradarbiavimo gaires

Darbo grupės

- Mokytojų ir tėvų atstovų grupė, kurianti bendradarbiavimo strategiją
- Reguliarūs susitikimai metų eigoje

Klasės lygmens susitarimai

- Kiekviena klasė kuria savo unikalų bendradarbiavimo planą
- Pritaikoma prie konkrečios klasės poreikių

Mokyklos tarybos sprendimas

- Oficialus mokyklos valdymo organo patvirtintas dokumentas
- Įtraukia tėvų, mokytojų ir mokinių atstovus

Interaktyvūs seminarai

- Mokyklos organizuojami renginiai, skirti kartu su tėvais kurti bendradarbiavimo viziją
- Naudojami įvairūs kūrybiniai metodai (pvz., "World Café" metodas)

Metinis bendruomenės susirinkimas

- Visuotinis susirinkimas, kuriame aptariami praėjusių metų rezultatai ir kuriami nauji planai
- Galimybė visiems išreikšti savo nuomonę

Skaitmeninė platforma

- Specialiai sukurta platforma, kurioje tėvai gali teikti pasiūlymus ir balsuoti už juos
- Nuolat atnaujinama ir prieinama visiems bendruomenės nariams

Tėvų ambasadorių programa

- Aktyvūs tėvai veikia kaip tarpininkai tarp mokyklos ir kitų tėvų
- Padeda rinkti nuomones ir formuoti bendrą viziją

"Skambučių draudimo paktas"

- Tėvai sutinka neskambinti mokytojams po 20:00 val., nebent klasėje kilo gaisras.
- Mokytojai sutinka neskambinti tėvams prieš 7:00 val., net jei vaikas užmiršo namų darbus.

"Socialinių tinklų etiketo chartija"

- Tėvai prisiekia "netaginti" mokytojų vakarėlių nuotraukose.
- Mokytojai prisiekia nesiųsti "draugų prašymų" mokiniams, kol šie nebaigė mokyklos.

"Susirinkimų lankomumo konvencija"

- Tėvai sutinka ateiti į bent vieną susirinkimą per metus, net jei reikėtų atšaukti Bū.
- Mokytojai sutinka padaryti susirinkimus įdomesnius nei Netflix serialai.

"Nepriekaištavimo dėl namų darbų sutartis"

- Tėvai sutinka nesiųsti pasiteisinimų dėl nepadarytų namų darbų, nebent juos suėdė šuo.
- Mokytojai sutinka neskirti namų darbų per atostogas, nebent nori sukelti visuotinį tėvų maištą.

"Elektroninio dienyno naudojimo konstitucija"

- Tėvai prisiekia tikrinti elektroninį dienyną dažniau nei Facebook.
- Mokytojai prisiekia rašyti pažymius greičiau nei tėvai spėja paklausti "Ar jau įrašėte?"

"Uniformų dėvėjimo manifestas"

- Tėvai sutinka užtikrinti, kad vaikas dėvės uniformą, net jei teks ją prisiūti prie pižamos.
- Mokytojai sutinka nepastebėti vienos atsegtos sagos, jei likusios 99 yra užsegtos.

*Po balsavimo grupių
sprendimai turi
"pasiekti popierių"*

Mokyklos bendravimo ir bendradarbiavimo su tėvais reglamentas

☐ Įvadas:

- ☐ Tikslas: šio reglamento tikslas yra užtikrinti nuoseklų, skaidrų ir efektyvų bendravimą tarp mokyklos ir tėvų bei kitų moksleivių atstovų.
- ☐ Taikymo sritis: reglamentas taikomas visiems mokyklos darbuotojams, moksleiviams ir jų tėvams arba globėjams.

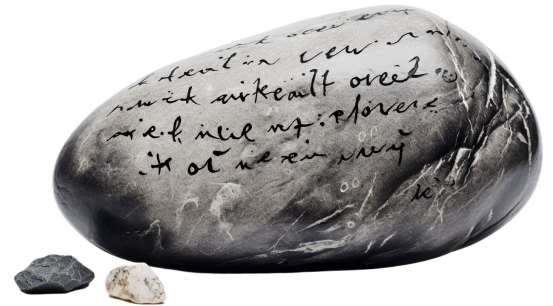
☐ Bendrosios nuostatos:

- ☐ Abipusė pagarba turi būti taikoma visuose bendravimo etapuose.
- ☐ Informacija apie moksleivį yra konfidenciali ir gali būti pateikta tik su tėvų sutikimu, išskyrus atvejus, kai įstatymas nurodo kitaip.

☐ Bendravimo kanalai:

- ☐ Tiesioginiai susitikimai (tėvų pokalbiai, informaciniai susitikimai).
- ☐ Elektroninė komunikacija (el. paštas, mokyklos informacinė sistema).
- ☐ Telefoniniai skambučiai.
- ☐ Oficialūs mokyklos pranešimai ir laiškai.

Susikurkime reglamentą

☐ Reguliarus bendravimas:

- ☐ Tėvų susirinkimai yra organizuojami bent kartą per pusmetį arba pagal poreikį.
- ☐ Mokytojų-tėvų individualūs pokalbiai yra organizuojami bent kartą per mokslo metus.
- ☐ Esant poreikiui, tėvai gali paprašyti individualaus susitikimo su mokytoju ar mokyklos vadovu, pateikdami prašymą iš anksto.

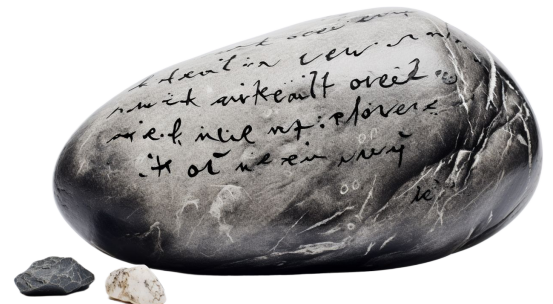
☐ Nenumatytų situacijų valdymas:

- ☐ Esant svarbioms ar kritinėms situacijoms, mokykla nedelsdama informuoja tėvus.
- ☐ Skundų ir pasiūlymų sistema bus prieinama tiek elektroniniu būdu, tiek fizinėje mokyklos erdvėje.

☐ Tėvų įsitraukimas:

- ☐ Tėvai skatinami dalyvauti mokyklos taryboje, tėvų komitetuose ir kitose struktūrose.
- ☐ Mokykla organizuoja seminarus ir mokymus tėvams, siekdama geriau juos informuoti apie mokyklos veiklą ir mokslo proceso ypatumus.
- ☐ Mokykla palaiko tėvų iniciatyvas, kurios prisideda prie bendruomenės gerovės ir moksleivių sėkmės.

Susikurkime reglamentą

☐ Konfliktų sprendimas:

- ☐ Esant nesutarimams ar konfliktams tarp mokyklos ir tėvų, siekiama juos spręsti konstruktyviu būdu per pokalbius, susitikimus ir mediaciją.
- ☐ Jei nesutarimai tarp mokytojo ir tėvų negali būti išspręsti, mokyklos administracija įsitraukia į problemos sprendimo procesą.

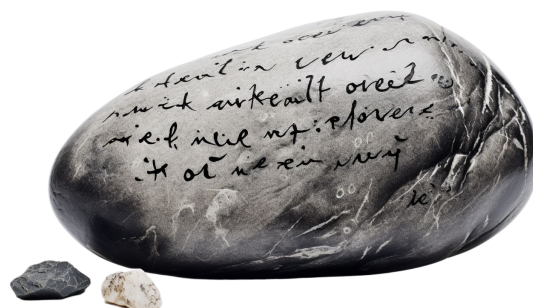
☐ Pabaiga:

- ☐ Visi mokyklos darbuotojai yra įsipareigoję laikytis šio reglamento nuostatų ir užtikrinti, kad bendravimas su tėvais būtų skaidrus, konstruktyvus ir pagarbus.
- ☐ Šis reglamentas bus peržiūrimas ir atnaujinamas bent kartą per mokslo metus.

Prašome visų mokyklos bendruomenės narių, įskaitant tėvus, globėjus ir mokytojus, laikytis šio reglamento nuostatų ir prisidėti prie teigiamo ir produktyvaus bendradarbiavimo.

[... mokyklos vadovo parašas ir reglamento patvirtinimo data...]

Susikurkime reglamentą

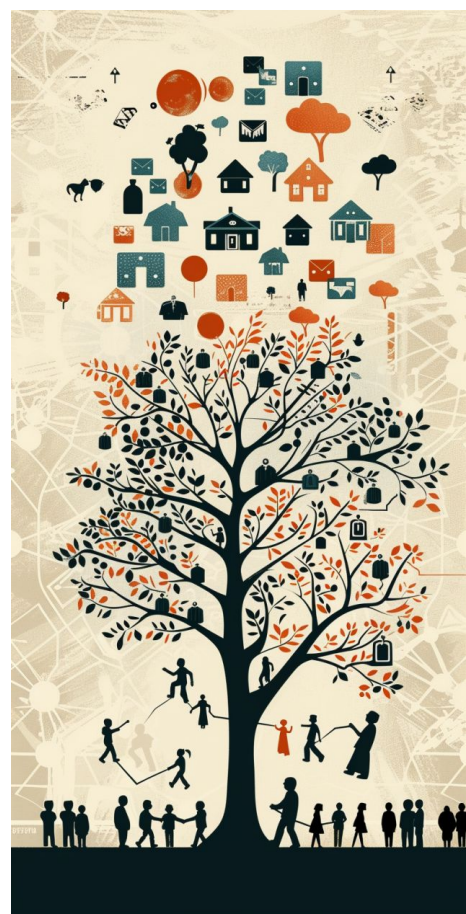

Estafetę perima klasės vadovai

Sveikiname jus, laiminguosius išrinktuosius, gavusius ypatingą privilegiją tapti pagrindine tėvų skambučių, žinučių ir netikėtų vizitų priėmimo stotimi! Jūs – tarsi švyturys audringoje tėvų jūroje, šviečiantis 24/7 be jokių atostogų ar pietų pertraukų.

Tik jūs turite tą ypatingą galią išklausti 30 skirtingų nuomonių apie tai, kodėl Petriukas neturėtų sėdėti šalia Onutės, ir išlikti su šypsena veide. Jūsų kantrybė bus išbandyta, nervai – grūdinami, o kavos suvartojimas tikriausiai padvigubės.

Bet nenusiminkite! Už kiekvieno reiklaus tėvelio slypi galimybė tapti geresniu diplomatu nei Jungtinių Tautų generalinis sekretorius. Už kiekvieno ilgo el. laiško – proga patobulinti savo skaitymo greitį ir atsakymo rašymo įgūdžius.

Efektyvios mokytojo iniciatyvos bendraujant su tėvais

Bendravimo pradžia ir ryšio užmezgimas:

- ✉ **Pirminis kontaktas:** asmeninis prisistatymo laiškas mokslo metų pradžioje (nurodant tikslus, lūkesčius ir bendradarbiavimo galimybes)
- 🤝 **Aktyvus kvietimas įsitraukti:** konkretūs pasiūlymai bendrauti, aiškiai įvardijant bendradarbiavimo formas

Profesionalus santykio formavimas:

- 🕒 **Ribų nustatymas:** aiškus komunikacijos laiko, būdų ir dažnumo aptarimas
- 🎯 **Tikslų derinimas:** mokyklos ir šeimos ugdymo tikslų aptarimas, panašumų ir skirtumų pripažinimas
- 🔒 **Konfidencialumas:** aiškus duomenų apsaugos ir privatumo principų pristatymas

Empatiškas požiūris:

- ❤ **Supratimas be susilieimo:** rodoma empatija šeimai, išlaikant profesinę distanciją
- 🌱 **Augimo orientacija:** pabrėžiamas bendras tikslas - vaiko raida ir brandos procesas

Gerbiami mokinių tėvai ir globėjai,

Nuoširdžiai sveikinu pradėdant naujus mokslo metus! Esu [Vardas Pavardė], jūsų vaikų [dalyko pavadinimas/klasės] mokytojas(-a). Norėčiau pasidalinti svarbiausia informacija apie mūsų bendradarbiavimą šiais mokslo metais.

(Apie mane) Trumpai prisistatysiu: turiu [X] metų pedagoginio darbo patirtį, man ypač svarbu [1-2 jums svarbūs ugdymo principai]. Tikiu, kad bendradarbiaudami galime sukurti aplinką, kurioje kiekvienas vaikas augs ir tobulės savo tempu.

(Bendravimo būdai)

- Elektroninis dienynas: reguliariai pildom pažymius ir pastabas
- El. paštas: [jūsų el. paštas] – atsakau per 1-2 darbo dienas
- Individualūs susitikimai: trečiadieniais 14:00-16:00 val. (susitarus iš anksto)
- Tėvų susirinkimai: pirmasis [data] 18:00 val.

(Lūkesčiai ir tikslai) Šiais mokslo metais sieksime ne tik akademinių rezultatų, bet ir ugdytume mokinių savarankiškumą, kritinį mąstymą ir bendradarbiavimo įgūdžius. Jūsų įsitraukimas į šį procesą yra nepaprastai svarbus. Kviečiu atvirai dalintis jūsų lūkesčiais, pastebėjimais ir klausimais.

(Svarbios datos)

- [Įrašykite artėjančių renginių, projektų ar atsiskaitymų datas]
- [Įrašykite planuojamų tėvų susirinkimų datas]

(Konfidencialumas) Užtikrinu, kad visa jūsų pateikta informacija apie vaiką ir šeimą bus saugoma konfidencialiai ir naudojama tik ugdymo tikslais, laikantis visų duomenų apsaugos reikalavimų.

Tikiu, kad kartu galime sukurti saugią, įkvepiančią ir augimą skatinančią aplinką jūsų vaikams. Jei kiltų klausimų ar pastebėjimų, nedvejodami kreipkitės. Linkiu produktyvių ir įkvepiančių mokslo metų!

Pagarbiai, [Vardas Pavardė]
[Pareigos, dalykas]
[Mokyklos pavadinimas]
[Kontaktinė informacija]

Laiškas/
pranešimas
tėvams mokslo
metų pradžioje

Tėvų susirinkimai:

1. Pasiruošimas

- Suplanuokite susirinkimą iš anksto, bent 2-3 savaites prieš mokslo metų pradžią.
- Išsiųskite kvietimus įvairiais kanalais (el. paštu, per elektroninį dienyną, SMS).
- Paruoškite darbotvarkę ir išsiųskite ją tėvams iš anksto.
- Paruoškite klasės ar salės aplinką (užtikrinkite, kad būtų pakankamai kėdžių, geras apšvietimas).
- Pasiruoškite visą reikalingą medžiagą (pristatymus ir kt.).

2. Susirinkimo struktūra

- Pradėkite nuo šilto pasveikinimo ir prisistatymo (ypač jei esate naujas klasės vadovas).
- Trumpai pristatykite darbotvarkę.
- Pateikite svarbiausią informaciją apie naujus mokslo metus.
- Skirkite laiko tėvų klausimams ir diskusijoms.
- Užbaikite susirinkimą apibendrinimu ir tolesnių veiksmų planu.

3. Turinys

- Pristatykite pagrindinius mokslo metų tikslus ir lūkesčius.
- Aptarkite svarbius pokyčius mokykloje ar klasėje (jei tokių yra).
- Pateikite informaciją apie mokymo programą ir vertinimo sistemą.
- Pristatykite svarbiausius renginius ir datas.
- Aptarkite bendravimo su tėvais būdus ir dažnumą.

4. Bendravimo strategijos

- Kalbėkite aiškiai ir paprastai, venkite sudėtingų terminų.
- Būkite pozityvūs ir entuziastingi.
- Skatinkite tėvų dalyvavimą ir užduokite jiems klausimus.
- Būkite pasiruošę išklausti tėvų rūpesčius ir pasiūlymus.
- Parodykite empatiją ir supratingumą tėvų atžvilgiu.

Tėvų susirinkimai:

5. Po vasaros atostogų specifika

- Trumpai aptarkite, kaip praėjo vasara, ir pasveikinkite visus sugrįžus.
- Pristatykite naujus mokinius ar šeimas, jei tokių yra.
- Aptarkite, kaip padėti vaikams adaptuotis po atostogų.
- Pasidalinkite patarimais, kaip tėvai gali padėti vaikams sėkmingai pradėti mokslo metus.

6. Praktiniai aspektai

- Atnaujinkite tėvų kontaktinę informaciją.
- Pristatykite mokyklos taisykles ir procedūras (ypač jei jos pasikeitė).
- Aptarkite namų darbų politiką ir tėvų vaidmenį padedant vaikams mokytis.
- Informuokite apie papildomo ugdymo galimybes (būrelius, konsultacijas).

7. Užbaigimas

- Apibendrinkite svarbiausius punktus.
- Nustatykite aiškius tolimesnius žingsnius ir lūkesčius.
- Padėkokite tėvams už dalyvavimą ir išreikškite viltį dėl sėkmingo bendradarbiavimo.
- Pasiūlykite galimybę individualiam pokalbiui tiems, kurie turi specifinių klausimų.

8. Po susirinkimo

- Išsiųskite susirinkimo santrauką tiems tėvams, kurie negalėjo dalyvauti.
- Sekite ir vykdykite susirinkime priimtus sprendimus ar pažadus.
- Reflektuokite apie susirinkimo eigą ir pagalvokite, ką galima būtų pagerinti kitą kartą.

Nuo pirmųjų susitikimų – informacija ir sutarimai

Kalendorius

- Mokslo metų pradžios ir pabaigos datos
- Atostogų laikotarpiai (rudens, žiemos, pavasario)
- Svarbių renginių datos (šventės, projektų pristatymai, ekskursijos)
- Tėvų susirinkimų ir individualių konsultacijų tvarkaraštis

Grafikai ir laikai

- Pamokų tvarkaraštis
- Neformalaus ugdymo užsiėmimų laikai
- Konsultacijų su mokytojais valandos
- Valgyklos darbo laikas
- Bibliotekos darbo valandos

Įstaigos taisyklės

- Mokyklos vidaus tvarkos taisyklės
- Mokinių elgesio kodeksas
- Lankomumo politika ir pateisinamų priežasčių procedūros
- Vertinimo sistema ir kriterijų paaiškinimas
- Elektroninio dienyno naudojimo taisyklės

Gimtadieniai

- Mokyklos pozicija dėl gimtadienių šventimo klasėje
- Dovanų politika (jei taikoma)
- Pasiūlymai, kaip švęsti įtraukiant visus, bet nesukeliant finansinės naštos

Aprangos taisyklės

- Kasdienės aprangos reikalavimai
- Uniformos dėvėjimo taisyklės (jei taikoma)
- Fizinio ugdymo pamokų apranga
- Švenčių ir renginių aprangos kodas

Užsiėmimai namuose

- Namų darbų politika ir apimtis
- Tėvų vaidmuo padedant vaikams su namų darbais
- Rekomenduojamos mokymosi strategijos namuose
- Papildomų mokymosi išteklių pristatymas (pvz., internetinės platformos)

Nuo pirmųjų susitikimų – informacija ir sutarimai

Bendravimo kanalai

- Pagrindiniai komunikacijos būdai tarp mokyklos ir tėvų
- Elektroninio dienyno naudojimo instrukcijos
- Mokyklos socialinių tinklų paskyros ir jų paskirtis
- Kontaktinė informacija skubiais atvejais

Sveikatos ir saugumo klausimai

- COVID-19 saugumo priemonės (jei aktualios)
- Vaikų sveikatos patikrinimų reikalavimai
- Procedūros susirgus vaikui mokykloje
- Alergenų politika ir mitybos ypatumai

Tėvų įsitraukimo galimybės

- Tėvų komiteto veikla ir narystės galimybės
- Savanorystės mokykloje galimybės
- Tėvų įtraukimas į mokyklos renginius ir projektus

Technologijų naudojimas

- Mokyklos politika dėl išmaniųjų įrenginių naudojimo
- Skaitmeninių mokymosi įrankių pristatymas
- Interneto saugumo mokymai ir rekomendacijos tėvams

Mokinių gerovė

- Psichologinės pagalbos galimybės mokykloje
- Patyčių prevencijos programos pristatymas
- Socialinio emocinio ugdymo programos apžvalga

Atminkite:

- Laikykitės numatytos darbotvarkės.
- Ne visus klausimus įmanoma (ar būtina) išspręsti vieno susirinkimo metu.
- Jei vienas tėvas/mama užsispiria dėl konkrečios temos:
 - Mandagiai paaiškinkite, kad šį klausimą aptarsite vėliau.
 - Pasiūlykite individualią konsultaciją po susirinkimo.
- Svarbesniems ar ginčytiniams klausimams:
 - Organizuokite internetinį balsavimą.
 - Sudarykite darbo grupę išsamesnei analizei.
- Jūs esate susirinkimo vedėjas - tvirtai, bet maloniai kontroliuokite eigą.

Efektyvus susirinkimas yra tas, kur laikomasi plano ir gerbiamas visų dalyvių laikas.

Sveiki atvykę į mūsų ypatingą tėvų susirinkimą

Šis susirinkimas bus kitoks – mes nekalbėsime apie greitus sprendimus ar stebuklingus receptus. Vietoj to, kviečiame jus į nuostabią kelionę, kurioje kartu su savo vaikais augsime, mokysimės ir tobulėsime.

Kodėl mes čia susirinkome?

1. **Suprasti, ne spręsti:** mūsų tikslas – giliau suprasti iššūkius, su kuriais susiduria mūsų vaikai, o ne skubiai juos "išspręsti".
2. **Ugdyti, ne taisyti:** mes siekiame ugdyti mūsų vaikų charakterį ir įgūdžius, o ne tiesiog "pataisyti" problemas.
3. **Bendradarbiauti, ne konkuruoti:** mes esame komanda – mokytojai, tėvai ir vaikai. Kartu mes galime pasiekti daugiau

Kodėl nėra greitų sprendimų?

1. **Augimas reikalauja laiko:** kaip ir augalui, mūsų vaikams reikia laiko augti ir stiprėti.
2. **Kiekvienas vaikas unikalus:** kas veikia vienam, gali neveikti kitam.
3. **Gyvenimo pamokos:** kai kurie iššūkiai yra svarbios gyvenimo pamokos, kurias vaikai turi išmokti patys.

Kaip mes galime padėti?

1. **Būkime kantrūs:** suteikime vaikams laiko ir erdvės augti.
2. **Klausykimės:** kartais vaikams tiesiog reikia būti išklausytiems, o ne "pataisytiems".
3. **Rodykime pavyzdį:** mūsų elgesys moko vaikus labiau nei mūsų žodžiai.
4. **Bendradarbiaukime:** nuolat bendraukime su mokytojais ir kitais tėvais.

Privatumo ir informavimo ribos:

- Kiek detaliai informuoti tėvus apie socialines klasės dinamikas (draugystės, konfliktai)?
- Ar pranešti tėvams apie pastebėtus, bet dar nepasitvirtinusius mokinio elgesio pokyčius?
- Kaip elgtis, kai mokinys patiki asmeninę informaciją, bet prašo nesakyti tėvams?

Skaitmeninių technologijų naudojimas:

- Kokios turėtų būti telefonų naudojimo išvykose taisyklės?
- Kaip reaguoti į mokinių socialiniuose tinkluose patiriamas problemas?
- Ar sukurti bendrą tėvų grupinį pokalbį ir kokios ten turėtų būti komunikacijos taisyklės?

Kolektyvinio sprendimo priėmimo klausimai:

- Kaip suderinti skirtingų šeimų finansines galimybes planuojant išvykas/renginius?
- Ar visa klasė turi dalyvauti neformaliuose renginiuose, ar tai gali būti neprivaloma?
- Kokia turėtų būti bendra pozicija dėl dovanų mokytojams (riboti/neriboti)?

Disciplinos ir auklėjimo strategijos:

- Kaip reaguoti į patyčių atvejus, kai kaltininko tėvai neigia problemą?
- Kokias bendras taisykles nustatyti dėl skolinimosi (daiktų, pinigų) tarp mokinių?
- Kaip suderinti skirtingų šeimų požiūrius į drausmę?

Temos, kai nėra paprastų atsakymų

“problemos ir iššūkiai - sudėtinė dalis, priimkime strateginius sprendimus, kaip reaguojame ir ką sakome/mokome”

Vertybinių skirtumų derinimas:

- Kaip aptarti jautrias temas klasėje (lytiškumas, politika, religija), kai šeimų vertybės skiriasi?
- Kaip spręsti situacijas, kai mokiniai nori dalyvauti renginiuose, prieštaraujančiuose kai kurių šeimų įsitikinimams?
- Kaip padėti šeimoms su skirtingomis kultūrinėmis tradicijomis integruotis į klasės bendruomenę?

Mokinių savarankiškumo ugdymas:

- Kiek laisvės suteikti mokiniams organizuojant klasės renginius?
- Kada leisti mokiniams patiems spręsti konfliktus, o kada įsikišti?
- Kaip ugdyti atsakomybę už savo veiksmus, nenuvertinant tėvų autoriteto?

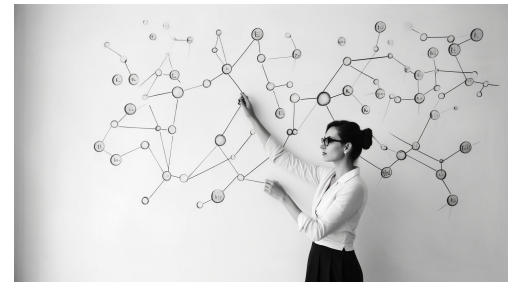
Įtraukties klausimai:

- Kaip įtraukti mokinius su specialiaisiais poreikiais į bendrą veiklą?
- Kaip padėti integruotis naujiems mokiniams viduryje mokslo metų?
- Kaip užtikrinti, kad nebūtų atstumti socialiai pažeidžiami mokiniai?

Karjeros orientavimo klausimai:

- Koks turėtų būti balansas tarp tėvų lūkesčių ir mokinio norų renkantis tolimesnį mokymosi kelią?
- Kaip klasės vadovas turėtų reaguoti, kai pastebimi išskirtiniai mokinio gabumai, kurių tėvai neatpažįsta?

Temos, kai nėra
paprastų atsakymų

Tokių turinio-vertybinių susirinkimų metodikos patarimai:

1. Struktūra ir formatas:

- Pradėti nuo aiškaus tikslo pristatymo ("Šiandien ieškosime sutartinių gairių dėl...")
- Aptarti diskusijų taisykles (pagarba kitokiai nuomonei, konstruktyvumas)
- Naudoti mažas grupes pradiniam svarstymams, vėliau apibendrinti bendrai

2. Konkretūs metodai:

- Dilemų analizė: pateikti konkrečias situacijas svarstymui
- "Žingsnis pirmyn/atgal" pratimas vertybiniam skirtumams atskleisti
- Balsavimas dėl sutartinių pozicijų (elektroninis arba fizinis)
- Vertybių hierarchijos sudarymas klasės lygmeniu

Rekomendacijos klasių
vadovams

Mokytojo išgyvenimo vadovas: tėvų susirinkimų labirintai Jūsų atrasti metodai išgyventi

Apsiginkluokite kava. Viena puodelis prieš susirinkimą, vienas po. Jei susirinkimas užsitęsia, turėkite atsarginį termosiuoką po stalu.

Išmokite "Taip, bet..." meno. "Taip, Petriukas tikrai genialus. BET gal leiskime jam pirma išmokti rašyti..."

Turėkite "bėdos" mygtuką. Paslėptas po stalu, jis gali skambinti jūsų telefonui. "Oi, atsiprašau, skubus skambutis iš direktoriaus!"

Praktikuokite Zen. Kai tėvai pradeda aiškinti, kaip jūs turėtumėte mokyti, įsivaizduokite, kad esate rami jūra. Labai gili jūra.

Pasiruoškite "stebuklingo sprendimo" kortelę. Kai tėvai reikalaus greito problemos sprendimo, ištraukite kortelę su užrašu "Sprendimas bus rastas per 2-18 metų".

Įvaldykite "profesionalaus linksėjimo" techniką. Kai tėvai kalba nesustodami, linksėkite su rimta veido išraiška. Jie niekada nesužinos, kad mintyse planuojate vasaros atostogas.

Turėkite po ranka "universalių frazių" sąrašą. "Tai tikrai įdomus požiūris", "Suprantu jūsų susirūpinimą", "Dirbsime ties tuo". Tinka visoms situacijoms!

Išmokite greitai keisti temą. Kai pokalbis tampa per daug karštas, staiga paklauskite: "O ar matėte naująją valgyklos meniu?"

Pasiruoškite "slaptas ginklas - statistika". Turėkite paruoštų įspūdingų skaičių. "Ar žinojote, kad 87% sėkmingų žmonių vaikystėje irgi nemėgo valgyti brokolių?"

Praktikuokite "veidrodinio atspindžio" techniką. Kai tėvai tampa agresyvūs, pradėkite kalbėti labai ramiai ir tyliai. Bonus taškai, jei pavyks juos užmigdyti!

Turėkite "ateities vizijos" kortelę. Kai viskas atrodo beviltiška, ištraukite kortelę su užrašu "Įsivaizduokite, koks nuostabus žmogus užaugs iš jūsų vaiko po 20 metų!"

Pasiruoškite "skubios evakuacijos" planą. Jei niekas kitas neveikia, visada galite "netyčia" įjungti priešgaisrinę signalizaciją.

Padėkite sau susirinkimų metu:

Praktikuokite sąmoningą kvėpavimą

- Prieš susirinkimą skirkite 5 minutes giliam kvėpavimui. Tai padės sumažinti stresą ir pagerinti susikaupimą.
- Susirinkimo metu, jei jaučiate kylant įtampą, grįžkite prie gilaus kvėpavimo.

Naudokite pozityvias afirmacijas

- Sukurkite keletą trumpų, pozityvių teiginių, pvz., "Aš esu pasiruošęs(-usi) ir kompetentingas(-a)".
- Kartokite šias afirmacijas prieš susirinkimą ir jo metu, kai jaučiate nerimą.

Vizualizuokite sėkmę

- Prieš susirinkimą įsivaizduokite, kaip sklandžiai ir sėkmingai jis praeis.
- Vizualizacija padeda sumažinti nerimą ir padidina pasitikėjimą savimi.

Praktikuokite empatišką klausymą

- Sąmoningai susikoncentruokite į aktyvų klausymąsi, stenkitės suprasti tėvų perspektyvą.
- Tai padės jums jaustis labiau kontroliuojančiais situaciją ir sumažins gynybinę poziciją.

Naudokite "perkadrovimo" techniką

- Jei susidursite su neigiamu ar kritišku komentaru, pabandykite jį "perkadruoti" pozityvesne perspektyva.
- Pavyzdžiui, "Jūs per daug reikalaujate" gali būti perkadruota į "Jums rūpi aukšti standartai".

Praktikuokite savirefleksiją

- Po kiekvieno susirinkimo skirkite laiko apmąstyti, kas pavyko gerai, o ką galėtumėte patobulinti.
- Ši praktika padės jums nuolat tobulėti ir didinti pasitikėjimą savimi.

Padėkite sau susirinkimų metu:

Nusistatykite aiškias ribas

- Prieš susirinkimą nuspręskite, koks elgesys jums yra priimtinas, o koks - ne.
- Būkite pasiruošę mandagiai, bet tvirtai nustatyti ribas, jei jos būtų peržengtos.

Naudokite "inkaro" techniką

- Pasirinkite fizinį "inkarą" (pvz., tam tikrą gestą ar prisilietimą prie stalo), kuris jums asocijuojasi su ramybe ir kontrole.
- Naudokite šį "inkarą", kai jaučiate, kad situacija tampa įtempta.

Praktikuokite savęs užuojautą

- Būkite atlidūs sau, jei kas nors nepavyksta idealiai.
- Priminkite sau, kad tobulumas nėra realu, o nuolatinis tobulėjimas - taip.

Naudokite "pauzes"

- Jei jaučiate, kad situacija tampa per daug intensyvi, nebijokite padaryti trumpą pauzę.
- Galite pasakyti: "Leiskite man apie tai pagalvoti minutėlę" arba "Gal galėtume trumpam sustoti ir atsigerti vandens?"

Štai vėl tas metas, kai skamba varpai,
Tėvų susirinkimas - o, Dieve, tikrai?
Bet nenusimink, mokytojai mielas,
Tu juk esi tikras didvyris!

Petriuko mama vėl klaus apie pažymius,
O Onutės tėtis - kodėl jo princesė ne pirma?
Tu šypsaisi maloniai, nors viduj verda,
Nes žinai - ši naktis bus ilga!

Bet atmink, kad tu - mokytojas šaunus,
Tau pavyks nugalėti visus sunkumus.
Tavo kantrybė - beribė kaip vandenynas,
O išmintis - gilesnė nei Einšteino teorijos!

Kai klausimai lyg strėlės į tave lekia,
Tu ramiai atsakai, lyg tai būtų pamoka.
Tavo balsas - ramus, nors viduj audra,
Nes žinai - ši kova bus laimėta!

Efektyvi tėvų taryba - mokyklos sėkmės garantas

1. **Aiškūs tikslai ir strategija**
 - Nustatyti konkrečius metinius tikslus
 - Sukurti realų veiksmų planą
 - Apibrėžti tėvų tarybos vaidmenį mokykloje
2. **Efektyvi komunikacija**
 - Sukurti patogias bendravimo platformas (el. paštas, uždaros grupės)
 - Reguliariai dalintis naujausia informacija
 - Užtikrinti grįžtamąjį ryšį
3. **Bendruomenės įtraukimas**
 - Organizuoti atvirus susitikimus
 - Rinkti atsiliepimus iš visų tėvų
 - Skatinti savanorystę ir iniciatyvas
4. **Skaidrumas ir atskaitomybė**
 - Viešinti posėdžių protokolus
 - Dalintis sprendimais ir rezultatais
 - Teikti reguliarias veiklos ataskaitas
5. **Įvairovės užtikrinimas**
 - Įtraukti skirtingų klasių tėvus
 - Atstovauti įvairius poreikius
 - Sudaryti galimybes visiems prisidėti

Mielos mamos, mieli tėčiai,

Jūsų vaiko švietimas yra kelionė, kurioje mes, mokykla, ir jūs, kaip tėvai, esame partneriai. Mes tikime, kad ši partnerystė gali tapti dar stipresnė ir prasmingesnė, jei prisijungsite prie mūsų Tėvų tarybos veiklos. Tai yra puiki galimybė ne tik įsitraukti į savo vaiko švietimo procesą, bet ir turėti realią įtaką mokyklos bendruomenės gerovei.

Prisijungdami prie Tėvų tarybos, jūs:

- **Tapsite svarbia mokyklos gyvenimo dalimi:** Jūsų idėjos, patirtis ir įžvalgos gali prisidėti prie mūsų mokyklos augimo ir tobulėjimo.
- **Padėsite formuoti mokyklos ateitį:** Jūsų balsas padės nustatyti mokyklos strategijas ir sprendimus, kurie tiesiogiai veikia mūsų vaikus.
- **Sustiprinsite bendruomenės jausmą:** dalyvavimas taryboje yra puikus būdas susipažinti su kitais tėvais ir sukurti stipresnius ryšius tarp šeimų ir mokyklos.

Mes suprantame, kad visi esate užimti, tačiau net ir mažiausias įsitraukimas gali turėti didelį poveikį. Nesvarbu, ar turite galimybę skirti kelias valandas per mėnesį, ar prisidėti prie konkrečių projektų, jūsų indėlis yra brangus.

Norėdami prisijungti arba sužinoti daugiau, prašome susisiekti su mūsų Tėvų tarybos koordinatoriumi el. paštu [el.pašto adresas] arba skambinkite mokyklai numeriu [telefono numeris]. Mes esame čia, kad atsakytume į jūsų klausimus ir padėtume rasti geriausią būdą jums įsitraukti.

Kartu mes galime padaryti mūsų mokyklą dar geresnę mūsų vaikams. Laukiame jūsų prisijungiant prie mūsų komandos!

Šiltai,

[Švietimo įstaigos pavadinimas] Jūsų vaiko mokykla

Pagalba tėvams formuoti tėvų tarybą

Įprasti bendravimo modeliai

Tėvų susirinkimas

Telefoninis pokalbis

Vaikai perduoda informacinius lapelius
(anketas) tėvams

Bendravimas elektroniniu paštu

Pastabos-pranešimai per socialinius
tinklus

Atvirų durų dienos

Tėvų diena.

Visą dieną tėvai gali užėiti bet kur ir kalbinti bet ką

Užimti tėvai turi nedaug galimybių sužinoti kaip sekasi jų vaikui mokykloje. Apie tai jie šiek tiek sužino, kiek vaikas papasakoja grįžęs namo.

Tam, kad būtų užpildyta ši spraga, naudinga turėti taip vadinamą "Tėvų dieną".

Tėvų diena tai ne tik laikas, skirtas stebėti, ką vaikas daro, bet ir sužinoti apie jį daugiau.

Taip pat tai yra galimybė pamatyti mokyklą "iš vidaus".

Tėvai turi galimybę sužinoti apie ugdymo principus ir metodus, taikomus pas jus.

Rekomenduojama apie **Tėvų dieną** pranešti iš anksto. Idealiu atveju tėvai galėtų pamatyti visas patalpas. Arba nustatyti tam tikras "stebėjimo" vietas

TĖVAI MOKO VAIKUS (Dalyvavimas ugdymo procese)

Karts nuo karto naudinga prašyti tėvų tiesiogiai įsitraukti į vaikų ugdymą:

1. **skaityti knygas vaikams**
2. **surengti koncertus/spektaklius**
3. **tėvai gali inicijuoti “maisto gaminimo” dieną įtraukiant į procesą ir vaikus**

Toks tėvų įsitraukimas į ugdymą ir naujos veiklos labai įtraukia vaikus. Tai taip pat padidina vaikų motyvaciją mokytis, kuomet jo tėtis ar mama tampa mokytojais.

Planuodami tokias veiklas, tėvai bendrauja tarpusavyje ir dalinasi tokios veiklos iššūkiais vienas su kitu, ir tokiu būdu gerina tarpusavio paramą vienas kitam.

Grupės naujienlaiškis

Be kasdienio bendravimo su tėvais, naudinga leisti klasės naujienlaiškį.

Naujienlaiškio tikslas - informuoti tėvus apie veiklas ir vaiko progresą.

Naujienlaiškyje gali būti pateikiamas ir iliustruojamas kiekvieno vaiko progresas ir vystymosi procesas, o taip pat ir **veiklos mokykloje**.

Reikėtų nuspręsti tokius dalykus:

- Naujienlaiškio turinys: **mokyklos taisyklės, klasės veiklos, pranešimai, vaikų gimtadieniai, renginių kalendorius, taisyklės, kurių reikėtų laikytis namuose.**

- Kaip dažnai išeis naujienlaiškis

- Kas leis naujienlaiškį (geriausia, kad pedagogai keistųsi su vaikais)

Renginiai

Tėvai dažnai dalyvauja organizuojant įvairias šventes ir renginius.

Bendradarbiavimas tarp tėvų ir pedagogų organizuojant įvairius renginius užtikrins sėkmingus renginius ir padės išvengti netikėtumų.

Mažiau įprastos bendravimo formos

- **"Tėvų talentų bankas"**: tėvai užsiregistruoja su savo profesinėmis ar hobiaus kompetencijomis, kurias mokytojai gali pasitelkti pamokose ar projektuose.
- **Virtualūs "Pusryčiai su mokytoju"**: kas mėnesį organizuojamas neformalus virtualus pokalbis su mokytoju prie rytinės kavos.
- **"Šeimos iššūkių" programa**: klasė skelbia mėnesio iššūkį (pvz., perskaityti knygą, išbandyti naują sportą), kurį šeimos įveikia kartu.
- **"Tėvų mokykla"**: seminarų ciklas tėvams aktualiomis temomis (pvz., vaikų psichologija, skaitmeninis raštingumas).
- **"Kartų dialogas"**: renginys, kuriame mokiniai ir tėvai dalinasi savo kartos patirtimis ir požiūriais.
- **"Šeimos istorijų" projektas**: mokiniai su tėvais kuria savo šeimos istorijos pristatymus klasei.
- **"Virtualus šeimos muziejus"**: internetinė platforma, kurioje šeimos gali dalintis savo kultūros, tradicijų eksponatais.
- **"Tėvų-vaikų debatų klubas"**: organizuojami debatai aktualiomis temomis, kur tėvai ir vaikai atstovauja skirtingas pozicijas.
- **"Žalioji klasė"**: tėvai ir mokiniai kartu kuria ir prižiūri mokyklos sodą ar ekologinį projektą.
- **"Profesijų savaitė"**: tėvai veda trumpas virtualias ar realias pamokas apie savo profesijas.

Asmeniniai
pokalbiai su
tėvais

Rekomenduojamos pokalbių temos su tėvais asmeninių susitikimų metu

Mokymosi aplinka ir požiūris:

- Kaip namuose kalbama apie mokyklą?
- Kokia yra šeimos nuomonė apie išsilavinimo svarbą?
- Kaip vaikui paaiškinama, dėl ko reikia mokytis?
- Kaip pristatoma gebėjimų ir pastangų vertė?

Mokymosi įpročiai ir organizavimas:

- Kaip organizuojami namų darbai namuose?
- Ar vaikas turi nuolatinę vietą ir laiką mokymuisi?
- Kaip skatinamas savarankiškas mokymasis?
- Kokios pagalbos vaikas prašo ruošiant namų darbus?

Emocinė gerovė ir saugumas:

- Kiek saugus vaikas jaučiasi namuose?
- Kaip patenkinami baziniai vaiko poreikiai?
- Kaip sprendžiami konfliktai šeimoje?
- Ar vaikas turi su kuo pasidalinti savo jausmais ir rūpesčiais?

Ateities perspektyvos ir tikslai:

- Kaip vaikas mato savo ateitį?
- Kokie yra vaiko trumpalaikiai ir ilgalaikiai tikslai?
- Kaip šeima padeda vaikui siekti jo tikslų?

Savarankiškumas ir atsakomybė:

- Kaip yra akcentuojamas vaiko savarankiškumas ir savikontrolė?
- Kokias pareigas vaikas turi namuose?
- Kaip mokoma priimti sprendimus ir prisiimti atsakomybę už savo veiksmus?

Socialiniai įgūdžiai ir santykiai:

- Kaip vaikas bendrauja su šeimos nariais ir bendraamžiais?
- Ar vaikas turi draugų? Kaip sekasi palaikyti draugystę?
- Kaip sprendžiami socialiniai konfliktai?

Rekomenduojamos pokalbių temos su tėvais asmeninių susitikimų metu

Laisvalaikis ir pomėgiai:

- Kuo vaikas domisi ne mokyklos metu?
- Kaip šeima skatina vaiko kūrybiškumą ir saviraiškos poreikį?
- Ar vaikas turi galimybių išbandyti įvairias veiklas?

Technologijų naudojimas:

- Kiek laiko vaikas praleidžia prie ekranų?
- Kokie yra šeimos susitarimai dėl technologijų naudojimo?
- Kaip užtikrinamas vaiko saugumas internete?

Sveikata ir fizinis aktyvumas:

- Kaip užtikrinamas vaiko fizinis aktyvumas?
- Kokie yra šeimos mitybos įpročiai?
- Ar vaikas gauna pakankamai miego?

Šeimos ir mokyklos bendradarbiavimas:

- Kaip tėvai norėtų būti įtraukti į mokyklos gyvenimą?
- Kokios pagalbos ar informacijos tėvai tikisi iš mokyklos?
- Kaip galėtume geriau bendradarbiauti vaiko labui?

Svarbu atminti, kad ne visas temas būtina aptarti vieno pokalbio metu. Mokytojas gali pasirinkti aktualiausias temas, atsižvelgdamas į konkretaus vaiko situaciją ir poreikius. Taip pat svarbu skatinti tėvus dalintis savo įžvalgomis ir klausimais, nes tai padės sukurti atvirą ir konstruktyvų dialogą.

Praktiniai patarimai mokytojui dalykininkui individualiam pokalbiui su tėvais

1. Pasiruošimas

- Surinkite konkrečius duomenis apie mokinio pasiekimus, elgesį ir pažangą.
- Paruoškite mokinio darbų pavyzdžius (teigiamus ir tobulintinus).
- Numatykite 2-3 pagrindinius pokalbio tikslus.
- Pasiruoškite konkrečių rekomendacijų, kaip tėvai galėtų padėti vaikui.

2. Pokalbio pradžia

- Pradėkite pozityvia pastaba apie mokinį.
- Trumpai pristatykite pokalbio tikslus ir struktūrą.
- Paklauskite tėvų, ar jie turi specifinių klausimų ar temų, kurias norėtų aptarti.

3. Informacijos pateikimas

- Naudokite "sumuštinio" metodą: teigiama informacija - tobulintini aspektai - teigiama informacija.
- Pateikite konkrečius pavyzdžius, vengdami bendro pobūdžio teiginių.
- Naudokite vizualines priemones (grafikus, diagramas) pažangai iliustruoti.

4. Aktyvus klausymasis

- Leiskite tėvams išsakyti savo nuomonę ir rūpesčius.
- Naudokite perfrazavimo techniką: "Jei teisingai supratau, jūs sakote, kad..."
- Užduokite atvirus klausimus, pvz., "Kaip, jūsų nuomone, galėtume padėti Jonui pagerinti..."

5. Problemų sprendimas

- Jei iškyla problemos, naudokite "GROW" modelį:
 - Goal (Tikslas): Ko siekiame?
 - Reality (Realybė): Kokia yra dabartinė situacija?
 - Options (Galimybės): Kokie galimi sprendimo būdai?
 - Will (Valia): Koks bus konkretus veiksmų planas?

6. Konkretūs veiksmai

- Kartu su tėvais sukurkite konkretų veiksmų planą.
- Nustatykite aiškius, išmatuojamus tikslus ir terminus.
- Aptarkite, kaip ir kada vyks pažangos stebėjimas.

Papildomi patarimai:

- Venkite profesinio žargono, kalbėkite aiškiai ir suprantamai.
- Kontroliuokite savo kūno kalbą ir balso toną, išlikite profesionalus net sudėtingose situacijose.
- Jei nežinote atsakymo į klausimą, pripažinkite tai ir pažadėkite išsiaiškinti.
- Būkite pasiruošę pateikti konkrečių resursų ar pagalbos šaltinių tėvams (pvz., papildomos mokymosi medžiagos, specialistų kontaktus).

Padedantys mokytis tėvai. Padedantys klausimai.

1. Remkite **pozityvius santykius su kitais moksleiviais** (kartais tėvai per daug su vaikais kalba apie nevykusius ar sudėtingus santykius su kitais moksleiviais)
2. Palaikykite **pozityvų mokytojo įvaizdį**
3. Kalbėkite apie mokyklą ir mokymąsi pozityviai
4. Padėkite **bandyti ir klysti**, remkite tobulėjimą, bet ne tobulumą
5. „Kiek **pastangų** įdėjai?“ – šis klausimas yra svarbesnis, nei „kokį pažymį gavai“
6. Praneškite **giminėms apie vaiko sėkmes** (pvz: „mūsiškis atliko su kitais vaikais puikų Lietuvos orų prognozės projektą.“)

"Konfliktas su tėvais - it mazgas: kuo labiau tempi, tuo sunkiau išnarplioti; geriau kantriai atrišti."

Ar pasiruošę? Jūsų laukia susitikimai su...

Mieli mokytojai, sveiki sugrįžę į naujus mokslo metus! Ar pasiruošę neįtikėtinai kelionei per tėvų džungles? Štai su kuo jums teks susidurti šiais metais:

1. **Protingi tėvai:** jie perskaitė visas knygas apie vaikų auklėjimą... ir dabar nori jus pamokyti. Pasiruoškite citatų mūšiui!
2. **Nagli tėvai:** jie mano, kad jų vaikas yra Einšteino, Mocarto ir Ronaldo mišinys. Ar jūs tikrai esate pakankamai kvalifikuoti mokyti tokį genijų?
3. **Agresyvūs tėvai:** jų motto: "Geriausias būdas išspręsti problemą - tai rėkti ant mokytojo". Ar jūsų ausų būgneliai pasiruošę?
4. **Nepasiekiami tėvai:** jie taip užsiėmę, kad lengviau būtų susisiekti su Marsu nei su jais. Gal pradėti naudoti kosminius signalus?
5. **Per daug įsitraukę tėvai:** jie nori dalyvauti KIEKVIENAM pamokos etape. Galbūt jiems reikėtų suteikti garbės mokytojo titulą?
6. **Sąmokslų teorijų mėgėjai tėvai:** jie įsitikinę, kad namų darbai yra slaptas valdžios planas kontroliuoti jų vaikus. Ar turite apsauginę aliuminio foliją?
7. **Amžinai vėluojantys tėvai:** jie visada ateis į susirinkimą... rytoj. Ar jūsų kantrybė begalinė?
8. **Socialinių tinklų ekspertai tėvai:** jie žino VISKĄ, ką jūs kada nors paskelbėte internete. Gal laikas ištrinti tą gėdingą 2010 m. nuotrauką?
9. **Perfektionistai tėvai:** jų vaikas gavo 9,9 iš 10? Nepriimtina! Jie reikalaus perrašyti visą švietimo sistemą.
10. **Nostalgisti tėvai:** "kai aš buvau mokykloje..." - jų mėgstamiausia frazė. Pasiruoškite kelionei laiku!

Taigi, mieli mokytojai, ar jaučiatės pasiruošę šiam iššūkiui? Nepamirškite, kad jūsų slaptieji ginklai yra kantrybė, humoro jausmas ir neribotas kavos kiekis!

Nepatogūs tēvai

Bendradarbiavimas ar /
apsigynimas?

Neformalaus sutarimo sudarymas

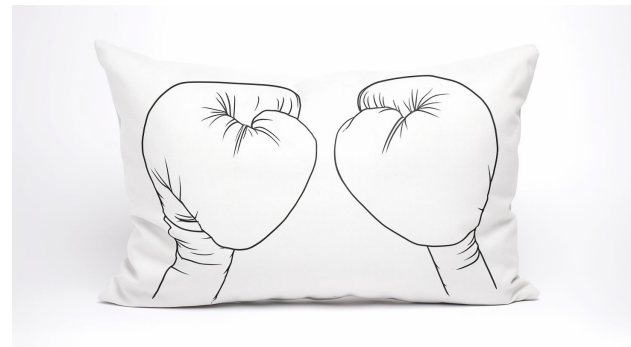
1. Kontrakto sudarymas:

1. Bus bendraujama su visais šeimos nariais
 1. Bendraujama su teisėtais atstovais
 2. Aptariama, kiek leisti suinteresuotiems asmenims
 3. Gaunamas leidimas dėl bendravimo su reikšmingais suaugusiais
2. Laikomasi konfidencialumo
3. Sutariama, kaip patogiausia bendrauti
 1. „gyvas“ pokalbis
 2. Skype/messenger/...
 3. Telefoninis pokalbis
4. Pranešamos geros ir blogos naujienos
 1. Sutariama dėl reguliarių susisiekimų
 2. Aptariama, kaip vaikas bus giriamas ar koreguojamas elgesys
5. Aptariama, kaip bus sakomos pastabos ir sprendžiami nesutarimai
 1. Kritika tėvams
 2. Kritika pedagogams

Galimi sudėtingi išbandymai

●Konflikto pagrindas

- Motinai ar tėvui netinka/nepatinka darbuotoja, jos išvaizda, bendravimas;
- Grįžęs namo vaikas papasakoja tėvams jiems gąsdinančiai skambančias istorijas;
- Tarp darbuotojos ir tėvų buvo pasakytos aštresnės pastabos, konfliktas

Galimi sudėtingi išbandymai

- Darbuotojų įtaka
 - Darbuotojai vengia bendrauti su tėvais, laukdami, kol tėvai pradės bendrauti su jais
 - Tėvai, gavę pasiūlymų ar pastabų dėl savo vaiko, nelabai žino, ką toliau daryti

Ir štai – skundas ar nepasitenkinimas

1. Neretai – ne tiesiai pedagogui, o administracijai
2. Papildomai – laiškai Švietimo skyriui, ministerijai, tam tikriems Seimo nariams
3. Dar papildomai – žiniasklaidos priemonės
4. Dar papildomai – teisėsauga
5. Deja neretai kreipimasis į „aukščiausias ministerijas“ yra net ne sprendimas, o spaudimas.
6. O kartais – kerštas (žeminant autoritetą, sukeliant psichologinį skausmą)

Tėvų skundų nagrinėjimo tvarka mokykloje

Išvadas

- Šios tvarkos tikslas yra suteikti tėvams galimybę konstruktyviai pateikti savo pastabas, skundus ar pasiūlymus, susijusius su mokyklos veikla, ir užtikrinti skaidrią jų nagrinėjimo procedūrą.

Skundo pateikimas

- Skundas turi būti **pateikiamas raštu**.
- Skunde turi būti nurodyta: skundo pateikimo data, tėvo (arba globėjo) pilnas vardas, moksleivio, dėl kurio pateikiamas skundas, klasė ir vardas, skundo esmė ir pageidaujamas sprendimas.

Skundo nagrinėjimo procedūra

- Pirmasis etapas:
 - **Skundą priima mokyklos administracija.**
 - Skundas perduodamas atsakingam asmeniui ar skyriui, kuris gali jį išspręsti, per [...] darbo dienas nuo skundo gavimo.
 - Skundo nagrinėjimo trukmė neturi viršyti [...] darbo dienų nuo jo gavimo.
- Antrasis etapas (jeigu skundas neišspręstas pirmajame etape):
 - **Skundą nagrinėja speciali mokyklos komisija**, sudaryta iš mokyklos administracijos atstovų, mokytojų ir tėvų komiteto narių.
 - Komisija susitinka per 5 darbo dienas nuo gauto prašymo dėl skundo nagrinėjimo pratęsimo.
 - Komisijos sprendimas priimamas balsavimu ir turi būti dokumentuojamas protokole.
- Trečiasis etapas (jei skundas neišspręstas antrajame etape):
 - Tėvas arba globėjas gali **kreiptis į aukštesnės švietimo institucijas** arba kitas atitinkamas institucijas.

Turėkime skundų nagrinėjimo tvarką (I)

Atsakymas į skundą

- Tėvai arba globėjai turi gauti rašytinį atsakymą į savo skundą ne vėliau kaip per [...] darbo dienas nuo sprendimo priėmimo.
- Atsakyme turi būti aiškiai nurodyta skundo esmė, nagrinėjimo eiga ir priimtas sprendimas.

Konfidencialumas

- Visi skundai ir su jais susijusi informacija yra laikomi konfidencialia informacija.
- Informacija gali būti atskleista tik asmenims, tiesiogiai dalyvaujantiems skundo nagrinėjimo procese.

Dokumentacija

- Visi skundai ir jų nagrinėjimo rezultatai turi būti dokumentuojami ir saugomi mokyklos archyve ne mažiau kaip [...] metus.

Ši tvarka yra sudaryta siekiant užtikrinti, kad visi tėvų pateikiami skundai būtų laiku ir tinkamai išnagrinėti, ir kad visos šalys būtų informuotos apie nagrinėjimo procesą ir rezultatus.

Turėkime skundų nagrinėjimo tvarką (II)

Kritika – augimo kelias, ataka – skausmo kelias

1. „Jei kas nors pataiso tave, o tai tave užgauna, vadinasi atsakymas paslėptas tavo EGO“ – Nauman All Khan.
2. Pagyrimai ir kritika – tai galima palyginti su saule ir lietumi gėlei. Abiejų reikia, kad augtų.
3. „Aš esu pats didžiausias savęs kritikas. Kol dar niekas nespėjo man pasakyti kritikos, aš jau sau tai pasakiau. Bet – aš nesiruošiu visą gyvenimą būti su šiuo kritiku, aš labiau būsiu su tuo, kuris mane vertina“ – C. Joybell
4. „Po pagyrimų aš jaučiuosi gerai, po kritikos – dar geriau“
5. „Nori išvengti kritikos? Nieko nedaryk, nieko nesakyk, niekuo nebūk“ – Aristotelis.

Kritikos priėmimas

1. Tiesiog išklausykite, net jeigu skausminga.
 2. Padėkokite už pastangas atskleisti.
 3. Pripažinkite ir net įvertinkite teisingus pastebėjimus
 4. Pripažinkite, kad jūs esate pasirengę pripažinti klaidas ir jas taisyti.
 5. Jūs galite išreikšti nesutikimą, neišreikšdami nepagarbos
- Depersonalizuokite kritiką, nesiidentifikuokite su ja.
 - Mintis sau: net puikūs darbuotojai gali būti kritikuojami.
 - Sustabdykite žmogų, jei kritika pavirsta į ataką ar pažeminimą (įvardijant žodžius, frazes, sustabdant pokalbį, atidedant temas).
 - Kritikos priėmimas – praktikos dalykas.
 - Neretai kritika daugiau pasako ne apie jus, bet apie oponentą.

Paprastos frazės

1. „Ačiū, kad atskleidžiate“
2. „Mums nėra lengva girdėti kritiką, bet tai yra vertinga“
3. „Vertinkite, bet neskubėkite skausmingai teisti“
4. „Leiskite, mes reaguosime maksimaliai kokybiškai pagal savo resursus ir gebėjimus“

Kai kam yra sunku
su agresyviai
besielgiančiu

Kai kas neatlaiko
šnekorių

Kaip kam sunku
priimti
meluojančius

Kai kas sunkiai
atlaiko
manipuliacijas

Kiekvienam – skirtingi iššūkiai

Net ir sunkios dienos praeina, bet ne visi žmonės lieka

- Saugokite save ir savo būseną, net jeigu jūs esate padarę klaidą (bet prieš tai reikia tai išsiaiškinti)
- Susikurkite sau išlikimo strategiją:
 - Trumpos esminės frazės, ką norite pasakyti
 - Pagalbinis žmogus bendravimui
 - Dienoraštis, gydantis ir stabilizuojantis dienoraštis

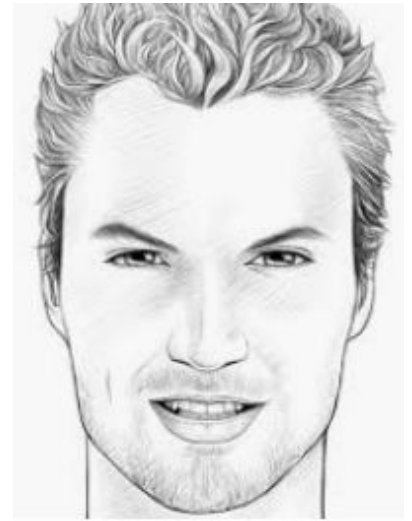
O jeigu reikia kalbėtis su žmogumi, kuris yra nemalonus man

- Kartais tiesiog pabėgame
- Arba nepasakome, ką norėjome pasakyti
- Priešingai, išprovokuoja pasakyti, ko visai nenorėjome
- Galiausiai, taip sunkiai prieiname prie pokalbių, kurie galimai yra būtini

Treniruotė su žmogaus veidu

1. Nupieškite
2. Pakabinkite įprastame aukštyje
3. Pabandykite be žodžių kalbėti
4. Bandykite kalbėti murmedamas
5. Bandykite kalbėti pasikartojančiais sakiniais
6. Bandykite kalbėti pilnomis mintimis
7. Bandykite aprimti, matydami žmogų, kalbėkite su savimi

Pabandykite savo gyvenime:

- Kalbame, pakeitus balso intonaciją (intonacija neturi siųsti grėsmingos informacijos)
- Kai vienas pasako poziciją, tada turi būti pauzė (3-10 sek.)
- Lėtas kalbėjimas
- (jei tai nekaitina situacijos) Kalbėtis, liečiant vienas kitą
- Kiekvieną kartą pakartoti, ką pasakė kitas

Keletas strateginių žingsnių/mokymų

- Pakartoti pašnekovo mintis
- Sutarti, kad siekiame sutarimo
- Rasti bruožus/panašumus
- Sugalvoti įvairius galimus žingsnius
- Parodyti, kad suprantama kito pozicija
- Pasikviesti tarpininką

Pasiruošimas:

- Informacijos rinkimas: **prieš susitikimą išnagrinėkite visą susijusią informaciją** apie situaciją, kad galėtumėte aiškiai ir objektyviai ją pristatyti.
- Aplinka: pasirūpinkite, kad **susitikimas vyktų ramiai, uždarame kambaryje**, kur niekas netrukdytų.
- Laiko planavimas: numatykite pakankamai laiko pokalbiui, kad abipusis bendravimas būtų be spaudimo.

Pokalbio pradžia:

- Pradėjimas: **pradėkite pokalbį pozityviomis frazėmis**. Pabrėžkite, kad norite dirbti kartu siekiant geriausių rezultatų vaikui.
- Tikslų iškėlimas: **aiškiai aptarkite pokalbio tikslą**.

Situacijos pristatymas:

- **Objektyvumas**: pateikite faktus be jausmų arba vertinimų.
- Pavyzdžiai: teikite konkrečius pavyzdžius, kad tėvai aiškiai suprastų problemą.

Klausimai ir klausymasis:

- Atvirumas: būkite atviri tėvų įvairioms nuomonėms ir pastaboms.
- **Aktyvus klausymasis**: klausykitės tėvų be pertraukimo, be išankstinių sprendimų arba vertinimų.

Sprendimo ieškojimas:

- Bendradarbiavimas: **siūlykite sprendimus, kurie atitiktų tiek mokyklos, tiek tėvų interesus**.
- **Kompetencijos ir atsakomybių nustatymas**: aiškiai nurodykite, kas, kada ir kaip vykdys konkrečius veiksmus.

Pokalbio užbaigimas:

- **Apibendrinimas**: trumpai pakartokite pagrindinius pokalbio momentus ir susitarimus.
- Pozityvumas: pabrėžkite, kad **esate dėkingi tėvams už jų laiką** ir bendradarbiavimą.

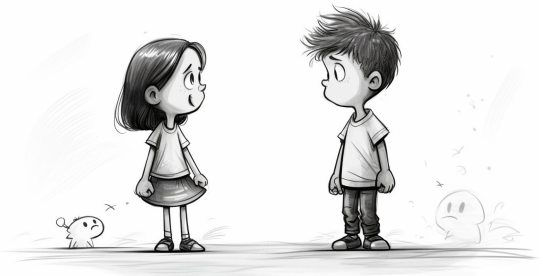
Po pokalbio:

- Pokalbio užfiksavimas: **užrašykite susitarimus**, sprendimus ar rekomendacijas.
- Tęstinumas: **nustatykite datą**, kada bus peržiūrėti susitarimų įgyvendinimo rezultatai.

Sudėtingi

pokalbiai su tėvais gali atsirasti dėl įvairių priežasčių: moksleivio elgesio problemų, mokymosi sunkumų, tarpusavio konfliktų tarp moksleivio ir mokytojo ir pan. Siekiant užtikrinti konstruktyvų bendravimą, svarbu laikytis tam tikros struktūros.

- "Noriu pradėti pasakydamas, kad **esu labai dėkingas** už tai, kad atėjote čia šiandien. Manau, kad kartu galime rasti geriausią sprendimą."
- "Kviečiu Jus pokalbiui, nes noriu aptarti keletą dalykų, kurie, mano manymu, gali padėti Jūsų vaikui dar labiau sėkmingai mokytis."
- "Suprantu, kad kai kurie klausimai gali kelti rūpestį, tačiau tikiu, kad dirbdami kartu galime pasiekti geriausių rezultatų vaikui."
- "Man rūpi Jūsų vaiko gerovė ir sėkmė mokykloje, todėl norėčiau aptarti kai kuriuos dalykus, kuriuos pastebėjau."
- "Suprantu, kad tai **gali būti sunku išgirsti, bet mano tikslas yra bendradarbiauti** ir ieškoti geriausių būdų padėti Jūsų vaikui."
- "Manau, kad **mums svarbu kalbėtis** apie tai, kad galėtume rasti geriausius būdus, kaip padėti Jūsų vaikui."

*Kelios
galimos
frazės
pokalbio
pradžiai*

Pasirinkti teisingą momentą:

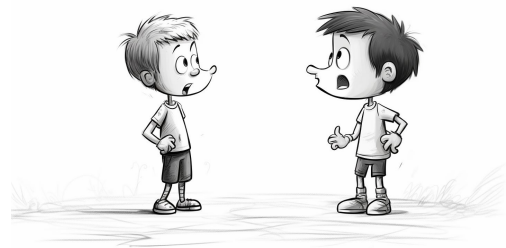
- "Atrodo, kad šiuo metu mums sunku rasti bendrą kalbą. Galbūt turėtume sustabdyti pokalbį?"

Rodyti empatiją ir supratimą:

- "**Suprantu**, kad tai yra jautri tema. Manau, kad mums abiem reikia šiek tiek laiko apmąstyti tai, ką jau pasakėme."

Pasiūlyti pokalbio pratęsimą kitu laiku:

- "Manau, kad mums reikėtų sustabdyti šį pokalbį dabar ir pratęsti jį vėliau, kai abu būsime ramesni"

*Kai
kuriuos
pokalbius
reikia
nutraukti*

Naudoti "Aš" kalbą:

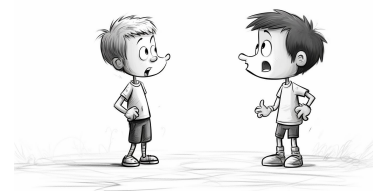
- "Šiuo metu negaliu skirti daugiau dėmesio šiai diskusijai. Galbūt galėtume susitarti dėl kito susitikimo laiko?"

Prašyti pagalbos:

- Jei esate darbo vietoje, galite pasakyti: "Manau, kad mums galėtų būti naudinga pasikonsultuoti **su neutraliu asmeniu arba mūsų vadovybe.**"

Dėkoti už pokalbį:

- Nepaisant to, koks sudėtingas ar emocionalus pokalbis gali būti, visada gerai padėkoti už skirtą laiką ir nuomonę. "Ačiū, kad pasidalinote savo mintimis. Tikiuosi, kad rasime būdą aptarti šį klausimą konstruktyviau."

*Kai
kuriuos
pokalbius
reikia
nutraukti*

*PAPILDOMOS
SITUACIJOS*

*"Įvairovė tėvų tarpe - kaip spalvota
mozaika: kiekvienas gabaliukas
unikalus, bet kartu sudaro gražų
paveikslą."*

Bendraujate su garsiais Lietuvoje tėvais

Išlaikykite profesionalumą ir lygybę

- Elkitės su jais taip pat, kaip su visais kitais tėvais.
- Venkite išskirtinio dėmesio ar privilegijų suteikimo.

Užtikrinkite konfidencialumą

- Griežtai laikykitės konfidencialumo principų.
- Nesidalinkite informacija apie vaiką ar šeimą su kitais mokytojais ar tėvais.

Būkite pasiruošę lankstumui

- Supratimas, kad jų tvarkaraščiai gali būti nestandartiniai.
- Pasiūlykite alternatyvius bendravimo būdus (pvz., vaizdo skambučius).

Koncentruokitės į vaiką

- Visada akcentuokite vaiko poreikius ir pasiekimus.
- Venkite pokalbių apie jų viešą gyvenimą ar karjerą.

Būkite jautrūs privatumo klausimams

- Nesiūlykite ir neprašykite autografų ar nuotraukų.
- Venkite socialinių tinklų draugysčių ar sekimo.

Pasiruoškite galimam žiniasklaidos dėmesiui

- Turėkite aiškią komunikacijos strategiją su žiniasklaida.
- Jei kyla klausimai, nukreipkite juos mokyklos administracijai.

Išlaikykite profesinį atstumą

- Venkite tapti "draugais" ar naudotis jų įtaka asmeniniams tikslams.
- Nepriimkite dovanų ar paslaugų, kurios gali būti laikomos netinkamomis.

Būkite pasiruošę nestandartinėms situacijoms

- Turėkite planą, kaip elgtis, jei kiti vaikai ar tėvai reaguoja į garsių tėvų buvimą.
- Būkite pasiruošę spręsti galimas patyčių ar išskirtinio dėmesio situacijas klasėje.

Efektyviai komunikukite

- Būkite konkretūs ir aiškūs savo pranešimuose.
- Iš anksto nustatykite priimtinius bendravimo kanalus ir dažnumą.

Vaikų ir paauglių vaidmuo tėvų-mokyklos santykiuose

Pradinių klasių mokiniai (7-10 metų):

- Dalyvauja tėvų-mokytojų susitikimuose, išsakydami savo nuomonę
- Kartu su tėvais pildo savaitės refleksijos dienoraštį
- Padeda ruošti savo darbų aplanką

Proгимnazinių klasių mokiniai (11-14 metų):

- Savarankiškai informuoja tėvus apie mokyklos renginius
- Dalyvauja kuriant individualų mokymosi planą
- Pradeda moderuoti dalį tėvų-mokytojų pokalbių

Vyresniųjų klasių mokiniai (15-18 metų):

- Patys veda tėvų-mokytojų susitikimus
- Aktyviai dalyvauja sprendžiant problemas mokykloje
- Teikia pasiūlymus mokyklos tobulinimui

Galimi iššūkiai

- Per didelis spaudimas vaikui būti "tarpininku"
- Konfidencialumo klausimai
- Galimi interesų konfliktai tarp vaiko ir tėvų/mokyklos
- Nepakankamas vaiko brandumas tam tikroms situacijoms

Praktiniai patarimai įtraukimui

- Sukurti "trijų šalių sutartį" tarp mokinio, tėvų ir mokytojų
- Organizuoti reguliarius "šėimos-mokyklos pasitarimus", kur mokinys yra pagrindinis kalbėtojas
- Įtraukti mokinius į mokyklos valdymo struktūras (pvz., mokinių taryba)
- Naudoti technologijas (pvz., bendras šėimos-mokyklos programėles), kur mokinys turi savo paskyrą